

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Tereza Matějů

Evropské řízení o drobných nárocích a evropský platební rozkaz

Diplomová práce

Olomouc 2019

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Evropské řízení o drobných nárocích a evropský platební rozkaz vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 20. 6. 2019

.....

Tereza Matějů

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu JUDr. et Mgr. Lukáši Ryšavému, PhD.,
vedoucímu práce, za cenné připomínky při psaní této diplomové práce.

Seznam použitých zkratk	7
Úvod	9
1. Vybrané společné prvky obou nařízen	12
1.1. Historický exkurz	12
1.2. Právní povaha nařízen	13
1.3. Vymezení působnosti nařízen	13
1.3.1. Věcná působnost – obchodní a občanské věci ve světle judikatury Soudního dvora	13
1.3.2. Místní, osobní a časová působnost	15
1.3.3. Přeshraniční případ	15
1.3.3.1. Čistě vnitrostátní spory	17
1.3.3.2. Participace strany z třetího státu	18
1.3.3.3. Závěrem k přeshraničnímu prvku	19
1.4. Smysl a účel nařízen	19
1.5. Zachování procesních záruk	19
1.6. Určení příslušného soudu pohledem české právní úpravy	21
2. Řízení o drobných nárocích	22
2.1. Věcná působnost	22
2.1.1. Hodnota nároku	22
2.2. Jazykový exkurz	23
2.2.1. Možnost odmítnutí písemnosti	24
2.2.2. Ekonomická stránka věci	25
2.2.3. Zavedení jednotného jazyka v rámci řízení?	25
2.3. Další náležitosti návrhu; zahájení řízení	26
2.3.1. Odmítnutí návrhu	28
2.4. Odpověď žalovaného a další postup ve věci	29
2.5. Ústní jednání v rámci řízení o drobných nárocích	30
2.5.1. Technická stránka videokonference	30
2.5.2. Vybrané právní aspekty videokonference	30
2.6. Dokazování v rámci řízení o drobných nárocích	32
2.7. Subsidiární aplikace vnitrostátního práva	33
2.7.1. Lhůty a související otázky	33
2.7.1.1 Kompenzační prostředky proti průtahům řízení	33
2.8. Náklady řízení	35

2.9.	Rozhodnutí.....	36
2.9.1.	Vykonatelnost rozhodnutí	37
2.9.2.	Zamítnutí výkonu rozhodnutí	37
2.10.	Přezkum rozhodnutí za výjimečných okolností	39
2.11.	Opravné prostředky v řízení o drobných nárocích	39
3.	Řízení o evropském platebním rozkazu	41
3.1.	Vymezení působnosti nařízení.....	41
3.1.1.	Věcná působnost.....	41
3.2.	Řízení o EPR.....	42
3.3.	Zahájení řízení	43
3.3.1.	Fakultativní náležitost návrhu na zahájení řízení	45
3.4.	Posouzení návrhu soudem	46
3.5.	Vydání EPR	47
3.6.	Doručování EPR	47
3.7.	Odpor	49
3.8.	Subsidiární aplikace vnitrostátního práva.....	50
3.9.	Uznání a výkon rozhodnutí.....	51
3.9.1.	Zamítnutí výkonu rozhodnutí	51
3.10.	Přezkum rozhodnutí za výjimečných okolností	51
Závěr		53
	Příloha č. 1 - Statistické údaje o využívání EPR ve vybraných zemích (pokud není uvedeno jinak, týkají se roku 2012)	60
	Příloha č. 2 – průměrný počet návrhů na zahájení řízení o drobných nárocích v roce 2013	61
	Příloha č. 3 - graf znázorňující průměrnou délku řízení o drobných nárocích v porovnání s běžným civilním řízením v roce 2013.	62
	Příloha č. 4 – srovnání zemí EU podle délky řízení v civilních a obchodních sporech	63
	Příloha č. 5 – graf postupu v řízení o EPR.....	64
Seznam použitých zdrojů.....		65
	Monografie, komentáře.....	65
	Odborné články, včetně článků dostupných [online].....	66
	Příspěvky ve sborníku.....	68
	Dokumenty Evropské unie včetně zpráv Evropské komise a Evropského parlamentu; akční plány a návrhy.....	68
	Judikatura.....	70
	Judikatura Soudního dvora Evropské unie.....	70

Judikatura Evropského soudu pro lidská práva.....	72
Vnitrostátní judikatura.....	72
Právní předpisy	72
Ostatní zdroje.....	74
Shrnutí a klíčová slova	76
Summary and keywords	77

Seznam použitých zkratk

Brusel I - nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, Úřední věstník L 012, 16. ledna 2001.

Brusel I bis - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Úř. věst. L 351, 20. 12. 2012.

ČR – Česká republika.

ECHR – Úmluva o ochraně lidských práv ze dne 4. listopadu 1950, platná od 3. září 1953, jakožto součást našeho právního řádu vyšla ve Sbírce sdělení federálního Ministerstva zahraničních věcí pod č. 209/1992 Sb. a závaznou se stala 18. března 1992.

EŘ - zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů.

EU – Evropská unie.

Nařízení 1206/2001 - nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001, o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech, Úř. věst. L 174, 27. 6. 2001.

Nařízení 1393/2007 - nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007, o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech („doručování písemností“) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000, Úř. věst. L 324/79, 10. 12. 2007.

Nařízení 2015/2421 - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2421 ze dne 16. prosince 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 861/2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích, a kterým se mění nařízení (ES) č. 1896/2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu. Úř. věst. L 341/1, 24. 12. 2015.

Nařízení 763/2008 - nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008, o sčítání lidu, domů a bytů. Úř. věst. L 218/14, 13. 8. 2008.

Nařízení o drobných nárocích - nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích. Úř. věst. L 199/1, 31. července 2007.

Nařízení o EET - nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky. Úř. věst. L 143, 30. 4. 2004.

Nařízení o EPR - nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu. Úř. věst. L 399/1, 30. prosince 2006.

OSŘ – zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších právních předpisů.

SFEU – Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie ze dne 13. prosince 2007. Úř. věst. C 326, 26. 10. 2012.

Soudní dvůr – Soudní dvůr Evropské unie.

ZMPS - zákon č. 90/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, ve znění pozdějších právních předpisů.

Úvod

Tato diplomová práce se zabývá vybranými prvky nařízení o EPR a nařízení o drobných nárocích. I přesto, že se nejedná o právní úpravu nikterak novou, domnívám se, že vzhledem k narůstajícímu významu přeshraničních právních vztahů a potřeby co nejsnazšího uplatňování přeshraničních nároků, stále aktuální. Problematika je aktuální mj. z důvodu častého užívání zejména řízení o EPR v praxi.¹ Nelze rovněž opomenout poměrně nedávnou novelizaci nařízením 2015/2421, které se (s výjimkami) použije od 14. července 2017.² Pokud je v rámci práce zmiňováno nařízení 2015/2421, je tím poukázáno na změny provedené právě tímto předpisem; v ostatních případech se zmiňují buď o „nařízení o drobných nárocích“ či o „nařízení o EPR“.

V obou případech se jedná o alternativu pro žalobce vedle v současnosti existujících vnitrostátních řízení.³ Daná nařízení pouze zavazují smluvní státy k tomu, aby umožňovaly žalobcům postupovat právě podle těchto právních úprav. Je čistě na věřiteli, jakou cestu si zvolí – rozhodujícím faktorem může být deklarovaná snazší dosažitelnost práva, což může být relevantní zejména u věřitelů působících v několika členských státech. Ti by byli nuceni se seznamovat s procesními pravidly každého státu zvláště oproti jednotné aplikaci řízení o drobných nárocích či řízení o EPR.⁴ Stejně je však třeba brát v úvahu povinnost subsidiární aplikace vnitrostátního práva.⁵ Z pohledu věřitele se pak naskýtá logická otázka, jakým prostředkem má svůj přeshraniční nárok uplatnit.

Společné představení obou právních úprav je opodstatněno zejména stejným cílem, jímž je zjednodušení a urychlení řízení ve sporech s přeshraničním prvkem a usnadnění výkonu příslušných rozhodnutí. Již na první pohled si lze všimnout podobnosti obou řízení; nařízení mají společné historické kořeny, jakož i právní základ. Upozornění na jisté odlišnosti je mj. předmětem této práce. Souvztažnost obou řízení lze shledávat i v čl. 17 odst. 1 písm. a) nařízení 2015/2421, který umožňuje po podání odporu žalovaným pokračovat v řízení v souladu s pravidly řízení o drobných nárocích. Navíc je společné představení obou řízení vhodné při úvahách *de lege ferenda*.

¹ Viz příloha č. 1 této práce.

² Čl. 3 nařízení 2015/2421.

³ Bod 10 recitálu nařízení o EPR; bod 8 recitálu nařízení o drobných nárocích.

⁴ HAIBACH, Georg. Commission Proposal for a Regulation Establishing a European Small Claims Procedure: An Analysis [online]. *European Review of Private Law*, roč. 2005, č. 13. Dostupné online na https://heinonline.org/HOL/Page?public=true&handle=hein.kluwer/erpl0013&div=42&start_page=593&collection=kluwer&set_as_cursor=0&men_tab=srchresults [cit. 2. 8. 2018]. S. 593 a násl.

⁵ Viz čl. 26 nařízení o EPR; čl. 19 nařízení o drobných nárocích.

Dosavadní vědecké zpracování obou nařízení nelze z mého pohledu považovat za dostačující. Z českých publikací lze zmínit zpracování obou úprav v komentáři C. H. Beck⁶ a velmi kusé zpracování řízení o drobných nárocích v komentáři Wolters Kluwer.⁷ V případě řízení o EPR jsou k dispozici ve velmi omezené míře odborné články,⁸ ve kterých se spíše jedná o obecný náhled na problematiku. Vzhledem k datu vydání těchto publikací však žádná nereflektuje změny přinesené nařízením 2015/2421. V práci tak bylo čerpáno i ze zahraniční literatury.⁹ Ze slovensky psané literatury je k EPR dispozici i monografie.¹⁰

Cenné, zejména statistické údaje, poskytly zprávy Evropské komise a Evropského parlamentu. Je škoda, že Evropská komise dosud nezpracovala podrobnější zprávu o uplatňování EPR; až tomu tak bude, bylo by jistě vhodné pracovat i s těmito daty. Užitečným zdrojem byla judikatura Soudního dvora, který je ve smyslu čl. 267 SFEU příslušný vydávat závazný výklad unijních právních aktů, a to v rámci rozhodování o předběžných otázkách.

Práce je po úvodu členěna do 3 hlavních kapitol, z čehož 1. kapitola se zabývá vybranými společnými prvky obou nařízení. Jak již název napovídá, nejedná se o vyčerpávající výčet všech společných prvků, když jsou zde pouze obsaženy instituty, o nichž je vhodné pojednat již na počátku této práce. Tato koncepce byla zvolena zejména s ohledem na omezený rozsah diplomové práce a snahou o dosažení větší přehlednosti práce. Druhá kapitola byla koncipována jako podrobnější analýza nařízení o drobných nárocích. Na první pohled by se mohlo zdát, že je řízení o drobných nárocích upřednostněno oproti řízení o EPR, ale takovéto uspořádání vychází z předpokladu, že obě řízení mají mnoho společných prvků, na které již je v rámci třetí kapitoly pouze odkázáno. Třetí kapitola proto má za cíl především upozornit na rozdíly nařízení o EPR oproti nařízení o drobných nárocích. Okruh otázek řešených v této kapitole odpovídá koncepci nařízení o EPR. Poslední kapitolou je závěr.

Hlavní přínos práce by měl spočívat ve společném představení výše uvedených nařízení, s reflexí relevantní judikatury Soudního dvora; stejně jako v zapracování názorů zahraničních autorů. Rovněž v práci poukazují na některé ekonomické aspekty, které jsou v právnických pracích přehlíženy, což nepovažují za žádoucí.

⁶ DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2009. S. 2847 a násl.

⁷ DAVID, Ludvík a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2009. S. 1954 a násl.

⁸ Například ZAVADILOVÁ, Marta; HORÁK, Pavel. Evropský platební rozkaz a jeho role v českém civilním procesu. *Právní rozhledy*, 2006, č. 22, str. 803.

⁹ Například BÜHL, Lukas. *The European Order for Payment procedure from a German point of view* [online]. Mmrecht.com, červen 2010 [Cit. 6. 2. 2019]. Dostupné online na https://www.mmrecht.com/claim_collection/EOFP_from_a_German_POV.pdf, 22 s.

¹⁰ OLEXOVÁ, Zuzana. *Európsky platobný rozkaz = The European order for payment*. Ostrava: Key Publishing, 2013.

Z hlediska metod vědecké práce byla použita deskripce, a to mj. pro nastavení objektivně recentního výkladového cíle¹¹ tak, aby prostřednictvím analýzy jednotlivých ustanovení mohlo dojít k vytyčení problematických prvků. Metoda komparace je použita v několika směrech, např. při hledání odlišností v právní úpravě před a po přijetí nařízení 2015/2421; při hledání odlišností mezi nařízením o drobných nárocích a nařízením o EPR; při porovnávání unijní a vnitrostátní úpravy. Užití indukce je patrné při vyvozování obecných závěrů z řešení konkrétních problémů judikaturou. Dedukce byla užita například v otázce zkoumání možnosti participace strany z třetí země na zkoumaných řízeních. Metoda syntézy je např. použita při dovození závěru z jednotlivých závěrů dosažených judikaturou.

V práci je rovněž odkazováno na vnitrostátní právní úpravu, což dává smysl s ohledem na koncepci obou nařízení, kdy se otázky neupravené těmito nařízeními řídí vnitrostátním právem.

Cílem diplomové práce je zodpovězení následujících výzkumných otázek: jaké jsou problematické stránky s přihlédnutím k praktické aplikaci obou nařízení? Jaké aspekty by měl brát věřitel v potaz při rozmyšlení, jakým procesním prostředkem svůj přeshraniční nárok uplatní?

Hypotézou je, že nařízení 2015/2421 přineslo pozitivní změny, které jsou způsobilé usnadnit uplatňování přeshraničních nároků právě prostřednictvím zkoumaných nařízení. Druhá hypotéza zní, že se řízení o drobných nárocích a řízení o EPR od sebe podstatně neliší.

¹¹ MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. Praha: C. H.Beck, 2009. S. 83 s násl.

1. Vybrané společné prvky obou nařízení

1.1. Historický exkurz

Evropská komise na konci 90. let 19. století vyzdvihla potřebu podniknutí dalších kroků, zejména za účelem zrychlení a zjednodušení v oblasti procesního řízení tak, aby tato řízení více odpovídala potřebám jak fyzických, tak právnických osob a zároveň směřujících k větší efektivitě v rámci vykonávání rozhodnutí v Evropské unii. Jedná se však o pozvolný proces nesený snahou o zjednodušení civilního řízení.¹² K prosazení politické vůle ohledně sblížení procesních pravidel poté došlo Vídeňským akčním plánem z roku 1998¹³ a zasedáním v Tampere roku 1999.¹⁴ Rada byla následně vyzvána, aby navrhla společná procesní pravidla pro zjednodušení a zrychlení vymáhání přeshraničních nároků – jednak drobných nároků a jednak nesporných nároků.¹⁵

V roce 2000 Komise provedla analýzu vnitrostátních řízení o drobných nárocích napříč 15 členskými státy. Ukázalo se, že členské státy znají tři typy zjednodušených civilních řízení: (1) *ex parte* řízení – směřující k rychlému vydání rozhodnutí na základě řádně prokázaných skutečností v neprospěch žalovaného; (2) řízení o drobných nárocích; (3) řízení o platebním rozkazu. Zelená kniha z roku 2002¹⁶ zdůraznila potřebu existence řízení pro uplatňování nesporných nároků.

Komise si tak vytyčila následující cíle: (1) zrušení řízení o exequaturní pro všechny vykonatelné tituly pro nesporné nároky, a to bez ohledu na povahu řízení a (2) vytvoření procesního řízení pro vymáhání nároků, které jsou nesporné, zejména prostřednictvím EPR. Zelená kniha z roku 2002 tak vedla dvojím směrem, tedy k přijetí nařízení o drobných nárocích a nařízení o EPR.

¹² První rezoluce Evropského Parlamentu pochází z 13. 3. 1987, EP Res A2-152/86.

¹³ The Action Plan of the Council and the Commission on how best to implement the provisions of the Treaty of Amsterdam on an Area of Freedom, Security and Justice, 1999, OJ C 19.

¹⁴ Viz bod 4 recitálu nařízení o drobných nárocích.

¹⁵ FIORINI, Aude. Facilitating Cross-Border Debt Recovery – The European Payment Order for Small Claims Regulation. *International and Comparative Law Quarterly* [online]. 2008, č. 57 [cit. 10. 8. 2018]. Dostupné online na

https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/incolq57&div=27&start_page=449&collection=journals&set_as_cursor=3&men_tab=srchresults. S. 449

¹⁶ European Commission. Green paper on a european order for payment procedure and on measures to simplify and speed up small claims litigation [online]. Eur-lex, 2002 [cit. 14. 9. 2018]. Dostupné online na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1533219285369&uri=CELEX:52002DC0746>.

1.2. Právní povaha nařízení

Nařízení jako forma právního aktu je definována zejména následujícími atributy: obecná závaznost; aplikační přednost¹⁷ (tedy nesouladné vnitrostátní právní předpisy s unijním právem nepřestávají nadále platit, ale v případě spadajícím do působnosti unijního práva se nepoužijí); přímá použitelnost (netřeba provádět k aplikovatelnosti předpisu jeho implementaci) a přímý účinek¹⁸ (tedy adresáty unijního práva nejsou jen členské státy, ale i jednotlivci, tj. fyzické a právnické osoby).¹⁹ Konkrétně přímá použitelnost a přímý účinek nařízení se presumují již v čl. 288 SFEU.

Oproti směrnici by tak forma nařízení měla poskytnout účinný nástroj pro vymáhání nároků, zatímco umožňuje členským státům ponechat v platnosti lépe fungující národní právní úpravy v této oblasti.²⁰

1.3. Vymezení působnosti nařízení

1.3.1. Věcná působnost – obchodní a občanské věci ve světle judikatury Soudního dvora

Oběma nařízením je společné, že se vztahují na věci občanské a obchodní.²¹ Nabízí se otázka, jak je lze definovat. V rozhodnutí ve věci Sonntag v. Waidmann²² např. Soudní dvůr stanovil v bodu 18, že pojem „občanské věci“ musí být interpretován jakožto autonomní pojem, s přihlédnutím k cílům a systematickému uspořádání dané právní úpravy a také s přihlédnutím k obecným principům vyvozeným ze všech národních právních systémů. Z mého pohledu se jedná o logické vyústění potřeby jednotného výkladu, a tedy jednotné aplikace daných nařízení napříč členskými státy.

Pod pojem věci občanskoprávní povahy podřadil v tomto případě nárok fyzické osoby na odškodnění za újmu způsobenou nedbalostním trestným činem, přičemž zdůraznil, že je třeba vždy posuzovat, zda ten, vůči němuž je náhrada nárokována, nevystupoval jako orgán veřejné moci při výkonu pravomoci z něj vyplývající. V takovém případě by se nejednalo o věc občanskoprávní. Soudní dvůr tak navázal na svou konstantní judikaturu, např. ve věci Nizozemský stát v. Reinhold Rüffer²³. V případě Sonntag v. Waidmann se jednalo o nárok

¹⁷ Vymezena zejm. Rozsudkem Soudního dvora ze dne 9. března 1978, *Amministrazione delle Finanze dello Stato v Simmenthal SpA*, C-106/77.

¹⁸ Přímý účinek unijního práva byl potvrzen v Rozsudku Soudního dvora ze dne 5. února 1963, *NV Algemene Transport - en Expeditie Onderneming van Gend & Loos v Netherlands Inland Revenue Administration*, C-26/62.

¹⁹ TOMÁŠEK, M.; TÝČ, Vladimír a kol. *Právo evropské unie*. 1. vydání. Praha: Leges, 2013. S. 108.

²⁰ FIORINI, Aude. *Facilitating Cross-Border Debt Recovery*...s. 463.

²¹ Čl. 2 bod 1 obou nařízení.

²² Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. dubna 1993, *Sonntag v. Waidmann*, C-172/91.

²³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. prosince 1980, *Nizozemský stát v. Reinhold Rüffer*, C-814/79.

uplatňovaný rodiči zemřelého žáka, který utrpěl vážná zranění v průběhu školního výletu, vůči dozorujícímu učiteli. Důležitým závěrem vyplývajícím z tohoto rozhodnutí rovněž je, že je lhostejné, jaký soud rozhoduje o daném nároku – tedy zda se jedná o soud v civilním, správním nebo trestním řízení.

Obdobným postupem postupoval při posuzování občanskoprávní povahy Soudní dvůr ve věci Verein für Konsumenteninformation v Karl Heinz Henkel.²⁴ V tomto případě se jednalo o preventivní žalobu podanou spolkem na ochranu spotřebitelů, kterou se spolek snažil zabránit německému obchodníkovi v užívání nepřiměřených smluvních ujednáních při uzavírání smluv s rakouskými klienty (přičemž oprávnění spolku k podání této žaloby vyplývalo z procesních předpisů). V bodě 30 daného rozhodnutí Soud posoudil, že preventivní žaloba není výkonem veřejné moci, když se spolek naopak žalobou snaží zabránit nepřiměřeným smluvním ujednáním tak, že nechá soukromoprávní poměr přezkoumat autoritativně soudy.

I v případě, kdy se jedná o spor mezi veřejným orgánem a osobou soukromého práva, lze danou věc podřadit pod „věc občanskou nebo obchodní,“ ovšem pouze za předpokladu, že orgán veřejné moci neuplatňuje výsad veřejné moci z důvodu výkonu výjimečných pravomocí, které jdou nad rámec pravidel použitelných na vztahy mezi jednotlivci. Takto soud rozhodl ve věci Meletis Apostolides proti Davidu Charlesi Oramsovi, Lindě Elizabeth Orams.²⁵

Jak plyne z výše uvedeného, není rozhodující, zda o nároku rozhoduje soud správní, civilní nebo trestní. Shrnula bych, že z judikatury vyplývá potřeba položit si otázku, zda se v daném případě jedná o situaci, kdy subjekt veřejného práva uplatňuje v rámci výkonu veřejnoprávních pravomocí vůči osobě soukromého práva požadavek na plnění, který vyplývá právě z práva veřejného. K určení, zda takovýto subjekt jedná při výkonu státní moci či nikoliv, je třeba zkoumat principy pravidel, jimiž se daný úkon řídí. Pokud je tento založen na ustanoveních, kterými zákonodárce uděluje veřejné moci výsady nebo práva, nespadá takovýto úkon pod pojem občanskoprávní věci.²⁶ Takovýto závěr lze podložit rozhodnutím ve věci Gemeente Steenbergen v Baten.²⁷

Pokud by se jednalo o situaci, kdy žalobu může podat pouze osoba práva veřejného, neboť jen tato je k takovému úkonu oprávněna podle práva veřejného, ale ve věci by se jednalo o

²⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 1. října 2002, *Verein für Konsumenteninformation v Karl Heinz Henkel*, C - 167/00.

²⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 28. dubna 2009, *Meletis Apostolides proti Davidu Charlesi Oramsovi, Lindě Elizabeth Orams*, C-420/07, Sb. rozh. s.

²⁶ Viz Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 9. 2012, sp. zn. 33 Cdo 3793/2011.

²⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. listopadu 2002, *Gemeente Steenbergen v Baten*, C-271/00.

soukromoprávní závazek žalovaného, v tomto případě by byla dána věcná působnost nařízení.²⁸
Tento závěr lze podložit rovněž rozhodnutím ve věci Bayern v. Jan Blijdenstein.²⁹

1.3.2. Místní, osobní a časová působnost

Z hlediska místní působnosti lze uvést, že obě nařízení závazná a použitelná v celém svém rozsahu ve všech členských státech s výjimkou Dánska. To tedy mj. prakticky znamená, že v každém členském státě s výjimkou Dánska lze podat návrh na zahájení řízení nebo v takovém řízení již vydané rozhodnutí vykonat.³⁰

Na tomto místě se nabízí zmínění časové působnosti nařízení, byť je tato otázka řešena odlišně. Nařízení o drobných nárocích vstoupilo v souladu s čl. 29 v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie, tj. dnem 1. srpna 2007 a účinné je od 1. ledna 2009 (s výjimkou čl. 25). Nařízení o EPR vstoupilo v souladu s jeho čl. 33 v platnost dnem po vyhlášení v Úředním věstníku, tedy dnem 31. 12. 2006 a použije se od 12. prosince 2008 (s výjimkou článků 28, 29, 30 a 31). Co mají nařízení společné však je, že pro aplikaci ani jednoho nařízení *a contrario* není rozhodné, kdy předmětný nárok vznikl, tj. zda vznikl před okamžikem, kdy nařízení vstoupilo v platnost, potažmo v účinnost, neboť žádné takovéto omezení není z textů patrné.

1.3.3. Přeshraniční případ

Obě nařízení jsou rovněž aplikovatelná pouze v přeshraničních případech. Jedná o případy, kdy alespoň jedna ze stran má bydliště nebo místo obvyklého pobytu v jiném členském státě, než je členský stát soudu, u kterého byla podána žaloba.³¹ Pokud by nárok nesplňoval definici přeshraničního případu, šlo by uvažovat o postoupení pohledávky např. na zahraniční společnost, tak, aby byly splněny výše uvedené předpoklady.³²

Co se týče vymezení bydliště, nařízení odkazuje do čl. 62 a 63 Bruselu I bis. Z těchto vyplývá, že při posuzování pojmu bydliště postupuje soud, u něhož byl podán návrh, dle *lex fori*. Tak tedy v případě řešení, zda má osoba bydliště v ČR, bude český soud posuzovat v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu³³ bydliště jako místo faktického pobytu fyzické osoby ve spojení s jejím úmyslem zdržovat se tam trvale.

²⁸ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...*, s. 3231.

²⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 2004, Freistaat Bayern v Jan Blijdenstein, C-433/01.

³⁰ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...* s. 3236.

³¹ Čl. 3 bod 1 obou nařízení.

³² GUINCHARD, F. Le règlement des petits litiges : un premier bilan plutôt décevant. In SAGAERT, V. a kol. *Un recouvrement de créances sans frontières ?* Bruxelles: Larcier, 2013, s. 65.

³³ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 11. 2013, sp. zn. 28 Cdo 797/2013.

Ve smyslu čl. 63 Bruselu I bis se bydlištěm v případě společností nebo jiných právnických osob nebo sdružení právnických nebo fyzických osob rozumí místo: (a) sídla; (b) ústředí nebo (c) hlavní provozovny. V tomto případě tedy nařízení neodkazuje na užití vnitrostátních právních řádů.

Definování obvyklého pobytu není tak jednoznačné, jako je tomu v případě bydliště, jedná se o poměrně obsáhlou problematiku přesahující možnosti této práce. Na úvod lze uvést, že místo obvyklého pobytu je definováno v nařízení 763/2008, konkrétně v čl. 2 písm. d). Je však otázkou, zda lze tuto definici přijmout jako platnou i pro účely nařízení o drobných nárocích.

Soudní dvůr se zabýval výkladem obvyklého pobytu ve 2 základních liniích: (1) v oblasti pracovněprávní a oblastí sociálního zabezpečení; (2) v oblasti obvyklého bydliště dítěte. Jak uvádí Pfeiffer,³⁴ z hlediska obvyklého pobytu dospělé osoby je odkazováno právě na judikáty z oblasti pracovněprávní. Bohužel autorka ve své publikaci nepracuje s definicí obvyklého pobytu v nařízení zmíněném výše.

Lze tak odkázat na judikaturu řešící nárok zaměstnanců EU na příspěvek v zahraničí, kdy nárok na finanční dávku vzniká pouze v případě, kdy v době přijetí do služby měla dotčená osoba obvyklý pobyt mimo území Belgie³⁵. Ve věci Pedro Magdalena Fernández v. Komise Evropských společenství³⁶ Soudní dvůr interpretoval obvyklý pobyt jako místo odpovídající trvalému či obvyklému centru zájmů s úmyslem přiznat tomuto místu stálou povahu. Při posuzování místa obvyklého pobytu je třeba zohlednit všechny skutkové okolnosti případu, přičemž povaha obvyklého pobytu není ztracena krátkodobou nepřítomností v cizí zemi.

S ohledem na další judikaturu Soudního dvora (např. rozsudek Anne Koistinen v. Commission of the European Communities,³⁷ který pracuje s toutéž definicí jako v posledně zmíněném rozhodnutí), je zřejmě třeba podávat výklad tohoto pojmu ve smyslu faktickém, tj. s potřebou určitého pravidelného, faktického zdržování se na určitém místě, nikoli v čistě administrativním smyslu, jako je tomu v případě trvalého pobytu. Myslím, že takovýto výklad lze podpořit argumentem *effet utile* a potřebou jednotného, autonomního výkladu ustanovení

³⁴ PFEIFFER, Magdalena. *Kritérium obvyklého pobytu v mezinárodním právu soukromém*. Praha: Leges, 2013. S. 121.

³⁵ Decision of the Social Security Commissioner, Tribunals Judiciary, Rozhodnutí CIS 4474/2003 ze dne 25. 2. 2004 [online]. Dostupné online na < <http://www.osspsc.gov.uk/Aspx/view.aspx?id=1308> >. [Cit. 3. 2. 2019].

³⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. září 1994, *Pedro Magdalena Fernández v. Komise Evropských společenství*, C-452/93.

³⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. září 2006, *Anne Koistinen v. Commission of the European Communities*, T-259/04, Sbírka rozhodnutí – zaměstnanecké věci 2006-I-A-2-00177.

Smluv (vycházím z předpokladu neexistence jednotné definice trvalého pobytu). K pojmání obvyklého pobytu jako faktického pojmu se kloní i článek M. Zavadilové a P. Horáka.³⁸

Definice podle nařízení 763/2008 není v tomto případě dle mého názoru aplikovatelná, jednak proto, že byla přijata pro veřejnoprávní účely a jednak proto, že je třeba naplnění podmínek zkoumat *ad hoc*, nelze paušálně stanovit dobu, po kterou se osoba musí zdržovat na daném místě tak, jak požaduje nařízení 763/2008.

Jak poukazuje Guinchard,³⁹ lze si povšimnout odlišné formulace okamžiku, k němuž se přeshraniční povaha nároku určuje: zatímco nařízení o drobných nárocích hovoří o obdržení formuláře příslušným soudem,⁴⁰ nařízení o EPR hovoří o obdržení formuláře v souladu s nařízením o EPR.⁴¹ Prakticky se ale v obou případech jedná se o zdůraznění zásady *perpetuatio fori*, podle níž změna skutečností rozhodných pro posouzení mezinárodní příslušnosti nemá vliv na příslušnost soudu v době zahájení řízení.

1.3.3.1. Čistě vnitrostátní spory⁴²

Je otázkou, zda stanovení pouze výše uvedených kritérií – bydliště / obvyklého pobytu - je dostatečné. Lze si představit případy, kdy se bude jednat o spor stran majících bydliště ve stejném členském státě, avšak ve věci se bude vyskytovat významný přeshraniční prvek – tedy např. pokud dojde ke vzniku škodné události ve Francii, zatímco místo obvyklého pobytu stran sporu je v Německu.⁴³ Pokud žalobce podá žalobu k soudu, jehož příslušnost je na základě nařízení Brusel I bis stanovena na základě bydliště žalovaného⁴⁴ (které je v tomto případě shodné s místem bydliště žalobce), neměla by okolnost znamenat ztrátu možnosti využít řízení o drobných nárocích.

³⁸ ZAVADILOVÁ, Marta; HORÁK, Pavel. Evropský platební rozkaz a jeho role v českém civilním procesu. *Právní rozhledy*, 2006, č. 22, str. 803.

³⁹ GUINCHARD, Emmanuel. *L'Europe, la procédure civile et le créancier: l'injonction de payer européen et la procédure européenne de règlement des petits litiges* [online] Academia.edu, říjen/prosinec 2008 [cit. 10. 2. 2019]. Dostupné online na <http://www.academia.edu/13440601/LEurope_la_proc%C3%A9dure_civile_et_le_cr%C3%A9ancier_linjoncti_on_de_payer_europ%C3%A9enne_et_la_proc%C3%A9dure_europ%C3%A9enne_de_r%C3%A8glement_des_petits_litiges>.

⁴⁰ Čl. 3 odst. 3 nařízení o drobných nárocích.

⁴¹ Čl. 3. odst. 3 nařízení o EPR.

⁴² Tradičně v případech, kdy jsou strany usazeny ve stejném státě, je v daném případě postrádán přeshraniční prvek – viz např. KRAMER, Xandra. *Enhancing Enforcement*... s. 4

⁴³ Evropská komise. Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu [online]. Eur-lex.europa.eu, 19. 11. 2013 [Cit. 3. 8. 2018]. Dostupné online na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52013PC0794>.

⁴⁴ Čl. 4 bod 1 nařízení Brusel I bis.

Evropská komise ostatně prosazovala aplikovatelnost i na čistě vnitrostátní spory, za pomoci extenzivního (poměrně kreativního) výkladu článku 81 SFEU – když pod větu „*The Union shall develop judicial cooperation in civil matters having cross-border implications...*“ subsumuje i vnitrostátní spory, v nichž je významný přeshraniční prvek v rámci fungování vnitřního trhu. Jazykovým výkladem pak dovozuje, že jelikož není použit termín „measure“, ale „matter“, již sama procesně právní úprava spadá pod výklad pojmu „matter“, která sama o sobě může mít „cross – border implications.“⁴⁵

1.3.3.2. Participace strany z třetího státu

I žalobce, který má bydliště nebo místo obvyklého pobytu mimo členskou zemi, může za určitých okolností využít tohoto řízení proti žalovanému, který má bydliště nebo místo obvyklého pobytu v EU. Díky ustanovením Bruselu I bis⁴⁶ by se mohlo jednat o případ, kdy žalobce z USA podá žalobu proti žalovanému s bydlištěm ve Francii ve sporu o zaplacení kupní ceny podle čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení Brusel I bis u českého soudu jakožto soudu místa, kde mělo dojít k zaplacení kupní ceny.^{47,48}

Stejně tak žalobce, který je usazen v jiném státě, než kde se nachází příslušný soud, může za určitých podmínek žalovat žalovaného, který má místo obvyklého pobytu / bydliště mimo EU.⁴⁹ Mohlo by se jednat o případ, kdy žalobce z Francie podá žalobu proti žalovanému s místem obvyklého pobytu v USA ve sporu o zaplacení nájemného za užívání nemovitosti podle čl. 24 odst. 1 nařízení Brusel I bis u českého soudu jakožto soudu členského státu, na jehož území se nemovitá věc nachází.⁵⁰

Na druhou stranu, je třeba si položit otázku, do jaké míry jsou tato řízení pro stranu, která bude mít místo obvyklého pobytu/bydliště mimo EU, použitelná. V takovémto případě totiž nebude mít strana k dispozici vzorové formuláře ve svém jazyce; vydané rozhodnutí se obecně nebude moci „volně pohybovat“ ve třetí zemi.⁵¹ Obě nařízení upravují otázku výkonu a uznání

⁴⁵ FIORINI, Aude. Facilitating Cross-Border Debt Recovery... s. 460.

⁴⁶ K tomuto viz kapitola 1.6.

⁴⁷ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...* s. 3236.

⁴⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2000, Group Josi Reinsurance Company SA v. Universal General Insurance Company (UGIC), C 412-98, Sb. rozh. soud, bod 61.

⁴⁹ KRAMER, Xandra. *Enhancing Enforcement in European Union. The European Order for Payment Procedure and its implementation in the Member States, particularly in Germany, the Netherlands and England.* [online]. SSRN.com, 5. října 2010 [cit. 2. 8. 2018]. Dostupné online na https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1620370. S. 24.

⁵⁰ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...* s. 3238 a násl.

⁵¹ CORNETTE, F. Analyse critique de la proposition de la Commission européenne en date du 19 novembre 2013 modifiant le règlement Petits litiges. In *Chronique de droit international privé*, L.P.A., 17 nov. 2014, s. 6.

rozhodnutí pouze ve vztahu k výkonu v jiném ze států EU. Uznání a výkon rozhodnutí ve třetích zemích se tak budou řídit zpravidla mezinárodní smlouvou.⁵²

1.3.3.3. Závěrem k přeshraničnímu prvku

Závěrem se na tomto místě nabízí otázka, zda nelze očekávat podobný postup zákonodárce, jako je tomu v případě nařízení Brusel I bis, ve kterém mj. došlo k posílení možnosti prorogačních dohod. Čl. 25 tohoto nařízení tak upustil od požadavku, aby alespoň jedna strana měla bydliště na území členského státu.⁵³

1.4. Smysl a účel nařízení o drobných nárocích a nařízení o EPR

Čl. 1 nařízení o drobných nárocích stanoví: „*cílem je zjednodušit a urychlit řízení o sporech týkajících se drobných nároků v přeshraničních případech a snížit náklady na ně...“*. Zároveň se má jednat o odstraňování překážek průběhu občanskoprávních řízení, to vše v souladu se stanoveným cílem zachovávat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva.⁵⁴

Vymezení účelu nařízení o EPR lze najít v čl. 1 nařízení o EPR, kdy se vychází z potřeby existence právního nástroje umožňujícího rychlé a účinné vymáhání splatných pohledávek, jež nejsou z počátku řízení a z pohledu žalobce předmětem žádného sporu, či o nichž je předpokládáno, že nebudou rozporovány protistranou.⁵⁵

Neméně důležitým cílem těchto nařízení je zjednodušený přístup ke spravedlnosti,⁵⁶ stejně jako uznání a výkon rozhodnutí vydaného v rámci těchto řízení v jiném členském státě bez řízení o *exequatur*. Toto prohlášení není pouhým opakováním čl. 5 nařízení o EET, nýbrž může být chápáno jako krok směřující k vytvoření evropského procesního řízení, tedy jako *acquis*.⁵⁷

1.5. Zachování procesních záruk

Jisté zjednodušení soudního řízení v obou řízeních nesmí vést k porušení procesních záruk daných čl. 6 ECHR, definujícím právo na spravedlivý proces, jenž je vymezen v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva mj.: (1) právem na přístup k soudu;⁵⁸ (2) principem

⁵² Lze zmínit např. tzv. Luganskou úmluvu - Úmluva o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech ze dne 15. 10. 2007, Úř. věst. L 339/1 ze dne 21. 12. 2007.

⁵³ KISTLER, Richard Emanuel. Effect of exclusive choice-of-court agreements in favour of third states within the Brussels I Regulation Recast [online]. *Journal of Private International Law*, 2018. Vol. 14, No. 1 [cit. 10. 1. 2019]. Dostupné online na < <http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=5&sid=29949ee9-9679-46b0-8026-19a2ee3223b2%40sdc-v-sessmgr06>>. S. 66 a násl.

⁵⁴ Např. bod. 1 a 2 recitálu nařízení o drobných nárocích.

⁵⁵ FIORINI, Aude. *Facilitating Cross-Border Debt Recovery*...s. 454.

⁵⁶ Čl. 7 nařízení o drobných nárocích.

⁵⁷ GUINCHARD, Emmanuel. *L'Europe, la procédure civile*... S. 2.

⁵⁸ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. února 1975, *Golder v. the United Kingdom*, application no. 4451/70, bod 26 a násl.

kontradiktornosti; (3) spravedlivým, veřejným řízením;⁵⁹ (4) rovností zbraní; (5) možností účinného výkonu soudního rozhodnutí.⁶⁰

Rovnost zbraní znamená, že strana nesmí být postavena do pozice, která by byla podstatně nevýhodná oproti druhé straně. Tedy v rámci procesu musí mít rovnou možnost formulovat a přednášet své argumenty, stejně jako být informována o probíhajícím řízení a procesních důsledcích jednotlivých procesních úkonů.⁶¹

V obou případech se jedná zásadně o písemné, formulářové řízení. Ústní jednání se nařídí v řízení o drobných nárocích pouze na žádost některé ze stran, nebo pokud dle úvahy soudu není možné rozhodnout na základě písemných podkladů. Žádost strany o nařízení ústního jednání je možné zamítnout, pokud soud má za to, že spravedlivý průběh řízení je možné zajistit i bez ústního jednání; toto zamítnutí se písemně odůvodní a není samostatně napadnutelné⁶² (*a contrario* je možné napadnout konečné soudní rozhodnutí s odkazem na nevyhovění žádosti o nařízení ústního jednání). Možnost ústního jednání není v řízení o EPR výslovně upravena a možnost jeho konání bude odviset od vnitrostátní právní úpravy.

Takovéto zakotvení je v zásadě možné považovat za souladné s požadavky čl. 6 ECHR, který kategoricky nevyžaduje konání ústního jednání v soudním řízení. Jak totiž vyplývá z judikatury Evropského soudu pro lidská práva,⁶³ nařízení ústního jednání nemusí být potřeba tehdy, když existuje shoda ohledně skutkových okolností a kde se soud nemusí zabývat zvláště složitými právními otázkami.⁶⁴ Problém by mohl nastat např. v situaci, kdy by po podání odporu v rámci řízení o EPR nedošlo k nařízení ústního jednání, což závisí na vnitrostátních právních úpravách. V takovémto případě by šlo polemizovat o naplnění požadavků čl. 6 ECHR, po podání odporu lze přepokládat obranu žalovaného, a tedy případnou neexistenci shody ohledně skutkových okolností.

⁵⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. dubna 2003, *Amtsgericht Sleswig v. Joachim Steffensen*, C-276/0.

⁶⁰ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 3. 1997, *Hornsby v. Greece*, application no. 18357/91, bod 40.

⁶¹ SILVER, Sterling Jay. *Equity of Arms and Adversial Process: A New Constitutional Right* [online]. *Wis. L. R.*, č. 1007, 1990 [Cit. 14. 9. 2018]. Dostupné online na https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/macqjbul5&div=4&start_page=73&collection=journals&set_as_cursor=0&men_tab=srchresults.

⁶² Čl. 5 odst. 1 nařízení o drobných nárocích.

⁶³ Viz Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 24. března 2005, *Osinger v. Austria*, application no. 54645/00, bod 46.

⁶⁴ KMEC, Jiří. In KMEC, Jiří a kol. *Evropská úmluva o lidských právech*. Praha: C.H.Beck, 2012. S. 565 a násl.

1.6. Určení příslušného soudu pohledem české právní úpravy

Pravomoc českých soudů je podle § 6 odst. 1 ZMPS dána, pokud je podle procesních pravidel⁶⁵ pro řízení místně příslušný soud na území ČR. Zatímco v nařízení o EPR je výslovný odkaz do nařízení Brusel I,⁶⁶ u nařízení o drobných nárocích tomu tak není. Vzhledem k věcné působnosti nařízení o drobných nárocích a odkazům do nařízení Brusel I⁶⁷ se však i v tomto případě bude postupovat podle nařízení Brusel I bis, které se použije přednostně před ZMPS, stejně jako příslušné mezinárodní smlouvy.^{68,69}

Z mezinárodních smluv je třeba brát v úvahu dvoustranné mezinárodní smlouvy s 3. státy, které uzavřela Česká republika před vstupem do EU; mnohostranné smlouvy uzavřené před vstupem do EU Českou republikou s nečlenskými státy. Ve vztahu k členským státům EU se přednostně před úpravou v mezinárodních smlouvách použije nařízení Brusel I bis.⁷⁰ Mezinárodní smlouvy EU mají přednost na základě čl. 216 odst. 2 SFEU před sekundárním právem.⁷¹

V oblasti určení příslušnosti v občanských a obchodních věcech se proto ZMPS použije subsidiárně a prakticky jen tehdy, když žalovaný nemá bydliště na území ČR; i v těchto případech se použije nařízení Brusel I bis v případech: (1) výlučné příslušnosti; (2) dohody o prorogaci ve prospěch členského státu EU; (3) v případě, kdy je žalován obchodník spotřebitelem či (4) žaloby zaměstnance na zaměstnavatele.⁷²

⁶⁵ Jak potvrdil zvláštní senát v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2012, sp. zn. Konf 44/2011, pro určení soudů příslušných pro vydávání evropského platebního rozkazu se v České republice použije obecná právní úprava soudní příslušnosti v občanskoprávních věcech obsažená v OSŘ.

⁶⁶ Čl. 6 bod 1 nařízení o EPR.

⁶⁷ Např. bod 16 recitálu nařízení o drobných nárocích.

⁶⁸ Např. Úmluva o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech z roku 2007. Úř. věst. L 339, 21. 12. 2007

⁶⁹ Viz § 2 ZMPS.

⁷⁰ Výjimkou jsou mezinárodní smlouvy ve zvláště vymezených věcech podle čl. 71 nařízení 2015/2421.

⁷¹ HRNČÍŘIKOVÁ, Miluše; RYŠAVÝ, Lukáš. Mezinárodní právo soukromé. Procesní otázky. Univerzita Palackého v Olomouci: 2014. S. 85 a násl.

⁷² BŘÍZA, Petr. Nový český zákon o mezinárodním právu soukromém v kontextu práva EU a mezinárodních smluv. *Právní rozhledy*, roč. 2013, č. 17, s. 580 a násl.

2. Řízení o drobných nárocích

2.1. Věcná působnost

Věcně⁷³ se nařízení aplikuje na občanské a obchodní věci v přeshraničních případech, pokud hodnota nároku nepřesahuje v době doručování žalobního formuláře soudu částku 5.000,- EUR.⁷⁴ Negativní vymezení působnosti nařízení stanovuje rovněž čl. 2 odst. 1. nařízení o drobných nárocích, kdy se zejm. nevztahuje na věci daňové, celní, správní, ani na věci odpovědnosti státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci.

Nařízení se dále nevztahuje na věci vymezené čl. 2 Oblast působnosti bod 2 nařízení 2015/2421. Tabulka níže znázorňuje typy nároků, které mohou typicky spadat do oblasti působnosti nařízení o drobných nárocích. 75

Table 1 - Types of claims that may typically fall under the scope of the Regulation

Type of Claim	Number of claims (absolute)
Contract Claims	
Purchase Contracts	<ul style="list-style-type: none">- Acquisition of movables by consumers (in particular tourists) in foreign countries (purchase of clothes, shoes, jewellery, watches, books, mobile phones, cameras, computers, paintings, carpets, antiques, etc.)- Acquisition of movables by consumers, professionals or SMEs over the internet from sellers domiciled in foreign countries
Lease Agreements	<ul style="list-style-type: none">- Renting/leasing of movables, in particular of cars for holiday purposes, in foreign countries- Short time leasing of immovable, in particular of houses or apartments for holiday purposes, in foreign countries, but restricted to money claims, cf. Article 2 par. 2 lit. g of the Regulation
Transport Agreements	<ul style="list-style-type: none">- Flights booked with foreign airlines; bus or train trips booked with foreign bus or train companies
Accommodation Agreements	<ul style="list-style-type: none">- Agreements concluded with foreign hotels, guest houses, B&Bs, etc.
Tourist Travel Contracts	<ul style="list-style-type: none">- Contracts concluded by consumers with foreign tour operators providing for a combination of travel and accommodation (flight plus hotel accommodation; flight plus leasing of a holiday apartment; cruises, etc.)
Service Contracts	<ul style="list-style-type: none">- Contracts for services to be provided in a foreign country, in particular language courses or courses for sports activities (skiing, sailing, surfing, mountaineering, etc.) booked in a foreign country
Tort Claims	
Torts	<ul style="list-style-type: none">- Damage claims arising from car accidents in foreign countries (including claims against foreign insurers)- Product liability claims against a producer domiciled in a foreign country

2.1.1. Hodnota nároku

Postupovat dle nařízení o drobných nárocích lze pouze v případě, kdy hodnota nároku nepřesahuje v době doručení žalobního návrhu příslušnému soudu hodnotu 5.000,- EUR.

⁷³ Čl. 2 nařízení o drobných nárocích.

⁷⁴ Čl. 2 Oblast působnosti bod 1 nařízení 2015/2421.

⁷⁵European Commission. *Green paper on a european order for payment procedure and on measures to simplify and speed up small claims litigation* [online]. Eur-lex.europa.eu, 20. 12. 2002 [cit. 14. 9. 2018]. Dostupné online na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1533219285369&uri=CELEX:52002DC0746>.

V zásadě se jedná o hodnotu jistiny bez ohledu na příslušenství pohledávky a náklady řízení; lze si však představit situaci, kdy bude rozhodující hodnota např. obchodního úroku – v případě, kdy žalovaný již jistinu uhradil a zbývá doplatit pouze obchodní úrok, z něhož se tak stane „hlavní“ nárok.

Za předpokladu finanční specifikace lze uplatňovat i nepeněžité nároky, tedy např. vydání příkazu zamezujícího protiprávnímu chování – např. žalobu z rušené držby; požadovat splnění povinnosti – např. dodání zboží nebo jiné plnění ze smlouvy. Pokud nebude tento předpoklad splněn, nelze dle tohoto nařízení postupovat.⁷⁶ Vzhledem k tomu, že není stanoveno, jakým způsobem postupovat při oceňování nepeněžitého nároku, bude třeba vycházet z vnitrostátních právních úprav, což v konečném důsledku může znamenat rozdílný rozsah aplikace nařízení napříč členskými státy.⁷⁷ Takovéto zakotvení jistě není možné považovat za žádoucí.

Rovněž se lze setkat s názorem, že se nařízení nepoužije pouze u žalob na plnění, ale i na žaloby určovací a právotvorné, přičemž rozhodující je pouze hodnota předmětu sporu.⁷⁸ Byť si myslím, že není tato možnost explicitně nařízením vyloučena, bude vhodné počkat, jak se k této otázce postaví judikatura.

Původní limit nároku 2.000,- EUR byl shledán jako kompromis po zvážení limitů zakotvených ve vnitrostátních procesních úpravách zkrácených řízení, který se pohyboval v roce 2002 mezi 600 a 8.234,- EUR.⁷⁹ Měl být stanoven tak, aby nebyl nízký a umožňoval praktickou aplikaci, na druhou stranu by neměl být příliš vysoký, aby z důvodu zjednodušených procesních postupů nebyla tímto působena újma žalovanému.⁸⁰

Po poměrně dlouhé době existence nařízení o drobných nárocích se ukázala být hodnota nároku ve výši 2.000,- EUR nedostatečná. Zvýšení limitu lze dle mého názoru přivítat, neboť výsledky průzkumu z roku 2013⁸¹ ukazují, že jen 20 % obchodních nároků je pod limitem 2.000,- EUR, zatímco 30 % všech přeshraničních nároků představují nároky v rozmezí 2.000,- EUR až 10.000,- EUR.

2.2. Jazykový exkurz

Formulář (jakož i odpověď, vzájemná žaloba, odpověď na takovou vzájemnou žalobu a popis příslušných podpůrných dokladů) musí být předložen v jazyce soudu.⁸² Zřejmě se jedná

⁷⁶ SIMON, Pavel. In In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...*, s. 3231 a násl.

⁷⁷ LAVICKÝ, Petr. In DAVID, Ludvík a kol. *Občanský soudní řád...*, s. 1954 a násl.

⁷⁸ Tamtéž.

⁷⁹ European Commission. *Green paper on a european order for...* s. 53.

⁸⁰ Tamtéž.

⁸¹ Evropská komise. *Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY...* s. 5.

⁸² Čl. 6 bod 1 nařízení o drobných nárocích.

o úřední jazyk v příslušném členském státě; v případě jejich plurality bude třeba postupovat podle jednotlivých národních procesních pravidel.⁸³

Ve smyslu čl. 11 nařízení o drobných nárocích mají státy povinnost stranám zajistit poskytnutí praktické pomoci při vyplňování formulářů. Na příkladu Nizozemska⁸⁴ však lze demonstrovat, že tato povinnost nebývá vždy dodržována – tímto úkolem není oficiálně pověřena žádná instituce, pomoc je tak formálně poskytována Evropským spotřebitelským centrem a *Juridisch Loket*.

V případě, že je soudu předložen jiný dokument,⁸⁵ může soud požadovat překlad tohoto dokumentu pouze, je-li to nezbytné pro vydání rozhodnutí. Nyní trochu polemiky: soudce přeci může nezbytnost překladu takovýchto dokumentů posoudit až tehdy, jsou-li mu informace o nich předloženy v koherentní formě. V praxi tak zpravidla vyzve stranu k doplnění poskytnutých informací, kdy zejména nezastoupení žalobci mají problém rozumět právní terminologii v cizím jazyce, což ústí buď v zplnomocnění advokáta, nebo v upuštění od pokračování ve vymáhání nároku^{86,87} (tedy v lepším případě k dalším nákladům řízení).

2.2.1. Možnost odmítnutí písemnosti

Žalobce rovněž musí brát v potaz, že podle čl. 6 bod 3 nařízení o drobných nárocích má žalovaný možnost odmítnout přijetí dokumentu, pokud (1) dokument není vyhotoven v úředním jazyce přijímajícího státu nebo (2) v jazyce, kterému adresát nerozumí.⁸⁸ V případě, že by žalovaný v tomto případě odmítl doručení písemnosti, soud by vyzval žalobce k překladu těchto dokumentů (samozřejmě by žalobce hradil náklady na pořízení tohoto překladu, s nadějí uhrazení protistranou v případě úspěchu ve sporu).

Domnívám se ale, že povinnost překladu dokumentů nemůže být bezbřehá, naopak si myslím, že by se i v těchto případech měla použít judikatura Soudního dvora vyjadřující se k možnosti odmítnutí doručení písemností stanovenou v nařízení 1393/2007.

⁸³ ONTANU, Elena Alina; PANNEBAKKER, Ekaterina. Tackling language obstacles in cross border litigation: the European Order for Payment and the Small Claims Procedure Approach [online]. 5 Erasmus L. Rev., 169 (2012) [cit. 11. 10. 2018]. Dostupné online na <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/erasmus5&collection=journals&id=175&startid=&endit=192>. S.178.

⁸⁴ Evropský soudní atlas [online]. E-justice.europa.eu, 28. 11. 2017, [cit. 14. 9. 2018]. Dostupné online na https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-nl-cs.do?clang=en#a_105.

⁸⁵ Než ten, který je zmíněn v čl. 6 bod 1 nařízení o drobných nárocích.

⁸⁶ Centre Européen de la Consommation. Procédure de règlement des petits litiges en injonction de payer européenne. Des procédures simplifiées pas si simple dans la pratique [online]. www.europe-consommateurs.eu, 2011, [cit. 17. 9. 2018].

⁸⁷ ONTANU, Elena Alina; PANNEBAKKER, Ekaterina. Tackling language obstacles... s, 178..

⁸⁸ Jedná se o shodnou úpravu s Nařízením 1393/2007.

Na jednu stranu je samozřejmě třeba zajistit, aby se příjemce s písemností mohl seznámit tak, aby ji v plném rozsahu pochopil a aby mohl řádně uplatnit svá práva v soudním řízení. To ostatně potvrdil Soudní dvůr ve věci Andrew Marcus Henderson proti Novo Banco SA.⁸⁹ Na druhou stranu, pokud se adresát písemnosti s žalobcem ve smlouvě uzavřené v rámci podnikatelské činnosti dohodli, že se písemný styk povede v jazyce odesílajícího soudu, nemůže odmítnout přijmout přílohy písemnosti, které nejsou vyhotoveny v jazyce přijímajícího členského státu nebo v jazyce odesílajícího členského státu, který adresát zná, pokud jsou tyto přílohy vedeny v dohodnutém jazyce a zároveň souvisejí s daným písemným stykem.⁹⁰

2.2.2. Ekonomická stránka věci

V této souvislosti je třeba vidět i ekonomickou stránku problému, neboť náklady na překlad, společně s náklady na cestování a soudními poplatky patří mezi nejznatelnější položky nákladů řízení. Před přijetím nařízení 2015/2421 byly odhadovány dokonce náklady řízení v rozmezí od 520 EUR do 5.400 EUR (přičemž je třeba vzít v úvahu, že tento odhad se týká řízení s limitem 2.000 EUR), z čehož cena překladu dokumentů se mohla pohybovat až ve výši 420 EUR!⁹¹

2.2.3. Zavedení jednotného jazyka v rámci řízení?

Formuláře, které jsou používány v tomto řízení, jsou do určité míry způsobilé přinést snížení potřeby překládání. Nicméně případná povinnost přeložení smluvních podmínek a jiných písemností stranami v rámci soudního řízení může vést k desinterpretacím. Nabízí se otázka, zda by nebylo lepší uvažovat o zavedení jednotného jazyka pro celé řízení.

Soudy ve Francii či Německu umožnily používání anglického jazyka v rámci procesního řízení některými odděleními soudů – např. ve Francii *Tribunal de commerce de Paris* umožňuje vedení řízení v anglickém, španělském a německém jazyce, což mj. znamená možnost stran předkládat dokumenty právě v těchto jazycích.⁹²

Prakticky by plošné zavedení anglického jazyka pro řízení o drobných nárocích narazilo na to, že ve většině případů by tento jazyk nebyl mateřským jazykem ani stran, ani soudce. Na soudce by se tak kladly další požadavky k minimalizaci rizika desinterpretací z jeho strany.⁹³

⁸⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. března 2017, *Andrew Marcus Henderson proti Novo Banco SA*, C-354/15. Bod 52.

⁹⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. května 2008, *Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR v. Industrie und Handelskammer Berlin*, C-14/07. Bod 92.

⁹¹ European Commission. *Assesment of the socio – economic impacts...* S. 5.

⁹² ONTANU, Elena Alina; PANNEBAKKER, Ekaterina. *Takling language obstacles...* s. 183 a násl.

⁹³ Tamtéž.

Dle mého názoru by se tímto zavedením ani neodstranil problém nedostatečného porozumění stran z hlediska právníckého jazyka. Účastník řízení by měl mít možnost napadnout rozhodnutí ve věci z důvodu nedostatečných jazykových kompetencí soudce, v důsledku toho nedostatečného pochopení situace a nesprávného rozhodnutí ve věci. Rovněž se domnívám, že anglický jazyk není tak rozšířeným v rámci spotřebitelsko – právních vztahů. Zavedení jednotného jazyka pro řízení o drobných nárocích není podle mě řešením.

2.3. Další náležitosti návrhu; zahájení řízení

Ve formuláři žalobce popíše důkazní prostředky, jimiž ideálně svá tvrzení podloží, což samozřejmě nebrání předložit další důkazní prostředky v průběhu řízení. Domnívám se, že se jedná o nadměrnou zátěž pro věřitele z hlediska překladu (a tedy nákladů řízení) – navíc formulář jej nutí, aby zdůvodnil, který aspekt svého nároku jimi dokládá.

Žalobce by měl brát v úvahu koncentraci řízení. Vzhledem k tomu, že nařízení o drobných nárocích upravuje pouze prvoinstanční řízení, kdy úprava opravných prostředků, jakož i lhůt, jsou ponechány na vnitrostátních právních úpravách a k tomu, že po uplynutí lhůty k podání doplňujících informací ze strany soudu již nařízení počítá s odmítnutím návrhu,⁹⁴ lze podle mě přijmout názor, kdy koncentrace řízení má v českém právním prostředí nastat v souladu s § 118b o. s. ř.^{95,96}

Žalobce tedy musí zaslat spolu s návrhem na zahájení řízení všechny důkazní prostředky,⁹⁷ a to nejpozději do okamžiku koncentrace řízení. Standardně lze v případě peněžitých nároků očekávat označení těchto důkazních prostředků: (1) titulu pro vznik nároku – např. smlouvy, uznání dluhu, okolnosti prokazující vznik bezdůvodného obohacení; (2) zesplatňujícího dopisu – tedy např. odstoupení od smlouvy, výpověď smlouvy, výzvy k vydání bezdůvodného obohacení; (3) kopii zaslané předžalobní výzvy společně s podacím archem; a případně další skutečnosti - jako (4) doložení plné moci advokáta; (5) doložení, že advokát je subjektem DPH; (6) odkaz na všeobecné obchodní podmínky, sazebníky; (7) výpisy prokazující podnikatelskou činnost žalobce / žalovaného. Takovýto výčet není samoúčelný, ale mohl by sloužit jako podnět ke zlepšení formulářů, ve kterých by právě žalobce vybral jen příslušné důkazní prostředky, jichž se dovolává, aniž by bylo třeba tyto položky ručně vypisovat.

⁹⁴ Čl. 4 bod 4 nařízení o drobných nárocích.

⁹⁵ LAVICKÝ, Petr. In LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský soudní řád ...s. 1934.*

⁹⁶ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád ...s. 3250.*

⁹⁷ Evropská unie. *Praktická příručka pro používání evropského řízení o drobných nárocích* [online]. Belgie: Evropská unie, 2013 [cit. 12. 8. 2018]. Dostupné online na < <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=413953a9-3bc9-44d1-97cc-73866f2db0bb>>.

Dále je třeba v návrhu identifikovat strany řízení a zdůvodnit přeshraniční povahu nároku. K povaze přeshraničního nároku se poměrně nedávno vyjádřil Soudní dvůr ve věci ZSE Energia, a. s. proti RG.⁹⁸ V daném případě se jednalo návrh žalobce se sídlem ve Slovenské republice proti žalovanému s bydlištěm v tomtéž státě, přičemž na formuláři byla uvedena společnost ZSE Energia CZ, s. r. o. se sídlem v České republice jako vedlejší účastník (původně jako žalobce č. 2) s odůvodněním, že právě tato společnost uzavřela s žalobcem dohodu, na základě které je oprávněna vymáhat pohledávky vůči žalovanému. V tomto se ztotožňují s názorem Soudního dvora ohledně neexistence přeshraničního prvku, který je definován jasně a navíc nařízení o drobných nárocích s institutem vedlejšího účastnictví vůbec nepočítá. Pod pojem „strana“ řízení ve smyslu čl. 3 odst. 1 tak nelze subsumovat vedlejšího účastníka.

Ohledně identifikace žalovaného formulář vyžaduje uvedení ulice, čísla a PSČ – jinak je možné, že dokument nebude doručen. Nevyžaduje se tak uvedení rodného čísla či identifikačního čísla, ačkoliv v případě znalosti těchto identifikátorů lze jejich uvedení doporučit.

Samozřejmě neméně relevantní bude pro věřitele otázka vyčíslení nákladů řízení, které bude v řízení uplatňovat. Při vyčíslování nákladů řízení musí věřitel respektovat právní úpravy členských států. Následuje samotné *gros* věci – tedy zdůvodnění existence a výše nároku a správné vyčíslení úroků a úroků z prodlení (opět se zjištěním právní úpravy zákonného úroku z prodlení příslušného členského státu), případně další skutečnosti vyplývající z povahy nároku. Analogicky by se zde mělo uplatnit rozhodnutí Soudního dvora týkající se EPR ve věci Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH,⁹⁹ dle něhož je možné požadovat úroky až do zaplacení.

Formuláři je nutno vytknout, že neobsahuje více polí pro uplatnění smluvních úroků a úroků z prodlení. Rozdíl je patrný u formuláře na vydání EPR, který umožňuje až 20 úrokových sazeb v rámci 1 podání. Rovněž absentuje možnost rozepsat uplatňovanou výši jistiny. De facto problém nastává již při první platbě dlužníka započtené na jistinu. Stejně tak postrádám pole pro uplatnění kapitalizovaného obchodního úroku a kapitalizovaného zákonného úroku z prodlení. Větším problémem je, že formulář počítá jen s uplatněním jedné pohledávky, což ve srovnání s možností uplatnění až 50 pohledávek v řízení o EPR nemůže být považováno za dostačující.

⁹⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. listopadu 2018, *ZSE Energia, a. s. proti RG*, C-627/17.

⁹⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. prosince 2012, *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, C-215/11.

Nařízení 2015/2421 již výslovně uvádí, že soudní poplatky by neměly být nepřiměřené danému nároku a neměly by být vyšší, než ve standardním vnitrostátním zkráceném řízení. Navíc je možné uhradit soudní poplatek distančně. Tato úprava reagovala na praktické potřeby. Soudní poplatky jsou samozřejmě upraveny v každém členském státě odlišně (ať už do co výše, tak co do způsobu – fixní vs. procentuální výše). Rozdíly mezi jednotlivými zeměmi jsou patrné – např. soudní poplatek pro zahájení řízení o nároku v hodnotě 2.000 EUR činil před přijetím nařízení 2015/2421 částku 35 EUR v Belgii a 219 EUR v Německu. Větším problémem byla neproporcionalita výše soudního poplatku ve vztahu k výši vymáhaného nároku – tak např. při zahájení řízení nároku o hodnotě 50 EUR ve Švédsku byly soudní poplatky dokonce vyšší než výše vymáhané pohledávky.¹⁰⁰ Vymáhání takovýchto pohledávek pak ztrácí ekonomický smysl.

2.3.1. Odmítnutí návrhu

Pokud nárok žalobce není shledán zjevně neopodstatněným nebo žaloba nepřijatelnou,¹⁰¹ soud v případě potřeby vyjasnění tvrzených skutečností nebo doplnění formuláře, příp. k doplnění podkladů či učinění zpětvzetí žaloby stanoví žalobci lhůtu, aby tak mohl učinit.¹⁰² Pokud tak žalobce neučiní, nebo nárok bude shledán zjevně neopodstatněným nebo žaloba nepřijatelnou, dojde k odmítnutí návrhu.^{103,104}

Z hlediska české úpravy se s pojmy „zjevně neopodstatněný“ a „nepřijatelný“ v intencích občanského soudního řádu setkáváme jak v souvislosti s opravnými prostředky (§243c odst. 1), tak v rámci § 41a odst. 3 o. s. ř. u prvostupňového řízení. Lze o takovéto povaze nároku uvažovat v případě, že se bude jednat o jednoznačně bezúspěšné nebo kverulantské žádosti.¹⁰⁵ Příkladem by se mohlo jednat z pohledu českého soudu o situaci, kdy je návrh podán proti žalovanému, který již je v insolvenčním řízení, případně kdy není dána pravomoc soudu.¹⁰⁶ Nelze však opomenout judikaturu Ústavního soudu, která se staví k odmítání meritorního projednání procesních úkonů zdrženlivě.¹⁰⁷

¹⁰⁰ European Commission. Assessment of the socio-economic impact... S. 15.

¹⁰¹ Toto se shodně posoudí v souladu s vnitrostátními předpisy.

¹⁰² Pokud soud shledá, že nárok nespadá do působnosti nařízení, vyrozumí o tom soud žalobce. Pokud tento nevezme žalobu zpět, projedná ji soud podle procesního práva členského státu, v němž řízení probíhá.

¹⁰³ Čl. 4 bod. 4 nařízení o drobných nárocích.

¹⁰⁴ Toto se posuzuje podle vnitrostátních předpisů podle čl. 13 recitálu nařízení o drobných nárocích.

¹⁰⁵ LAVICKÝ, Petr. In DAVID, Ludvík a kol. *Občanský soudní řád...* s. 1954 + odkaz tam uvedený.

¹⁰⁶ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...* S. 3201.

¹⁰⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 7. června 2016, sp. zn. I. ÚS 3564/15.

2.4. Odpověď žalovaného a další postup ve věci

Následně soud řádně vyplněný formulář A, jakož i přílohy a vyplněný formulář C doručí žalovanému, a to do 14 dnů od obdržení řádně vyplněného formuláře. Poté, co došlo k doručení formuláře a odpovědního formuláře žalovanému, má tento lhůtu 30 dnů pro zaslání své reakce soudu, stejně jako doložení relevantních dokladů (pro odpověď nemusí využít odpovědního formuláře). Žalovaný může nárok uplatňovaný vůči němu popřít (samozřejmě i jen z části) a uvést příslušné důkazní prostředky; navrhnout konání ústního jednání; požadovat náhradu nákladů řízení; případně uplatnit vzájemný nárok vůči žalovanému. Vše se podává z odpovědního formuláře C.

Nedomnívám se, že možnost uvedení odpovědi, že „nárok nespadá do věcné působnosti nařízení“ je správně uvedena ve formuláři pod otázkou uznání nároku, jedná se o odlišné otázky. V případě, kdy žalovaný bude chtít napadnout tvrzený důvod příslušnosti soudu, bude muset takovouto námitku specifikovat v části 1 – jiné důvody neuznání nároku. Mj. samozřejmě žalovaný může popírat přeshraniční povahu případu nebo uvést, že nárok překračuje částku stanovenou pro řízení o drobných nárocích.¹⁰⁸

Toto vyjádření soud zašle do 14 dnů od obdržení žalobci. V případě tvrzení, že hodnota nároku nespadá do působnosti nařízení, o tomto rozhodne soud samostatně do 30 dnů od odeslání odpovědi žalobci; takovéto rozhodnutí není samostatně napadnutelné.

Následný postup soudu se liší dle situace – soud (1) do 30 dnů od odpovědi žalovaného nebo žalobce vydá rozhodnutí; (2) si vyžádá od stran ve stanovené lhůtě ne delší než 30 dnů doplňující informace stran nároku; nebo (3) provede dokazování podle čl. 9 nařízení o drobných nárocích; případně (4) předvolá strany ke konání ústního jednání, které se koná do 30 dnů od předvolání.¹⁰⁹

Vzhledem k tomu, že se rozhodnutí vydává až po zhodnocení odpovědi žalovaného, kdy soud ještě může provést dokazování či si vyžádat doplňující informace, domnívám se, že se jedná o materiální přezkum.¹¹⁰

Nařízení nestanoví lhůtu pro vydání rozhodnutí v případě, kdy provede dokazování, jedná se z mého pohledu o nedostatek. Systematickým výkladem nařízení (viz čl. 7 nařízení) by se nabízelo *de lege ferenda* zakotvení lhůty 30 dnů od provedení dokazování.

Na vzájemnou žalobu se dle čl. 5 bod 7 vztahují všechna ustanovení nařízení jako na hlavní žalobu. Pokud by uplatňovaná hodnota vzájemného nároku byla vyšší než stanovený limit pro

¹⁰⁸ Evropská unie. *Praktická příručka pro používání* ...s. 41.

¹⁰⁹ Čl. 7 nařízení o drobných nárocích.

¹¹⁰ K přezkumu návrhu na vydání EPR viz kapitola 3.4 této práce.

řízení o drobných nárocích, pak nespadá jak hlavní, tak vzájemný nárok, do věcné působnosti nařízení o drobných nárocích, a budou projednány vnitrostátním procesním řízením.

2.5. Ústní jednání v rámci řízení o drobných nárocích

Na rozdíl od původní verze řízení o drobných nárocích, kde byla stanovena *možnost* soudu vést ústní jednání v případě nutnosti prostřednictvím videokonference či jiných komunikačních technologií, pokud byly technicky dostupné; ve znění nařízení 2015/2421 je už stanoveno, že soud *uskuteční* ústní jednání za použití jakékoliv technologie komunikace na dálku, jako je telekonference či videokonference, a to za kumulativního splnění 3 podmínek: (1) jsou-li soudu k dispozici; (2) není-li to nevhodné pro spravedlivý průběh řízení a (3) považuje – li soud ústní jednání za nezbytné.

2.5.1. Technická stránka videokonference

Požadavek nařízení o drobných nárocích k využívání videokonference naráží na praktický problém, a sice nedostatečnou vybavenost soudních síní potřebnou technikou.¹¹¹ Ministerstvo spravedlnosti ČR zahájilo v roce 2016 instalaci 143 videokonferenčních zařízení,¹¹² ale např. Maďarsko¹¹³ a Bulharsko podle Evropského soudního atlasu v současné době nedisponují videokonferenčním zařízením.¹¹⁴

2.5.2. Vybrané právní aspekty videokonference

Z právního hlediska je užívání videokonference v přeshraničních případech zahrnuto jednak v rámci evropských a mezinárodních právních institutů a jednak ve vnitrostátních civilně procesních úpravách.¹¹⁵ Lze zmínit např. zakotvení videokonference např. v rámci

¹¹¹ Evropská komise. *Zpráva Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech* [online]. Eur-lex.europa.eu, 5. 12. 2017 [cit. 10. 9. 2018]. S. 7.

¹¹² Tiskové oddělení Ministerstva spravedlnosti. *Projekt videokonferencí v justici pokračuje a přinesl první úspory* [online]. Justice.cz, 18. 10. 2016 [cit. 10. 9. 2018]. Dostupné na <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=2375&d=350960>.

¹¹³ Információ a tagállamokban rendelkezésre álló berendezésekről – Magyarország [online]. E-justice.europa.eu, 19. 11. 2016 [cit. 10. 9. 2018]. Dostupné online na https://e-justice.europa.eu/content_information_on_national_facilities-319-hu-cs.do?clang=hu.

¹¹⁴ K technické stránce viz Delegations of AT, ES, FR, NL, SE, SI, UK, EUROJUST, CCBE. AVIDICUS 3 project. *Final Report Informal Working Group on Cross-border Videoconferencing* [online]. E-justice.europa.eu, 2. 3. 2014 [cit. 10. 9. 2018].

Dostupné online na https://e-justice.europa.eu/content_videoconferencing-69-cs.do. S. 8.

¹¹⁵ Delegations of AT, ES, FR, NL, SE, SI, UK, EUROJUST, CCBE. AVIDICUS 3 project. *Final Report...* s. 22.

Úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních mezi členskými státy EU;¹¹⁶ nařízení, kterým se zavádí minimální pravidla pro ochranu obětí trestných činů.¹¹⁷

Z hlediska judikatury Evropského soudu pro lidská práva pak lze odkázat např. na rozhodnutí Marcello Viola proti Itálii.¹¹⁸ kde v bodech 64 – 72 je posouzení videokonference jako zásadně neodporující právu na spravedlivý proces, avšak pouze v případech, kdy je řádně zajištěno právo zúčastnit se řízení bez technických problémů při přenosu obrazu a zvuku. Advokát má rovněž právo být přítomen na místě výslechu a radit se se svým klientem.¹¹⁹ Nelze opomenout povinnost poučit vyslýchanou osobu o možnosti přednášet námítky proti kvalitě zvuku / obrazu.¹²⁰ O porušení principu rovnosti zbraní by šlo uvažovat v případě, když by strana měla potíže při komunikaci se svým právním zástupcem nebo v případě potíží s porozuměním svědecké výpovědi nebo znaleckého posudku v soudní síni.¹²¹ Rovněž by se sem dle mého názoru daly podřadit potíže v rámci přenosu překladu tlumočnicka.

V rámci videokonference je třeba zdůraznit možná samozřejmý, ale z mého pohledu neopomenutelný aspekt – a sice princip bezprostřednosti.¹²² Výslech prostřednictvím videokonference není totožný jako výslech osoby přítomné před soudcem v soudní síni. Soudce nemá bezprostřední možnost sledovat např. změny intonace, *body language* (což je jistě relevantní i jako aspekt správného tlumočení). Tyto aspekty by mohly hrát roli v otázce věrohodnosti svědecké výpovědi, tedy zda má soud posoudit vyřčené jako pravdivé skutečnosti.¹²³

Na závěr uvádím, že samozřejmě užití videokonference má své klady, mezi něž lze řadit urychlení a zefektivnění soudního řízení; úsporu nákladů řízení – svědecké, znalečné, cestovné; navíc je možno tímto způsobem zprostředkovat výslech osoby, která by se pro vysoký věk či zdravotní stav nemohla dostavit do soudní síně. Videokonference umožňuje učinit úkon

¹¹⁶ Akt Rady ze dne 29. května 2000, kterým se v souladu s článkem 34 Smlouvy o Evropské unii zavádí úmluva o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie. Úř. věst. C 197, 12. 7. 2000.

¹¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV. Úř. věst. L 315/57, 14. 11. 2012.

¹¹⁸ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 5. 1. 2007, *Marcello Viola proti Itálii*, application no. 45106/04.

¹¹⁹ PŘIDAL, Ondřej. In SVOBODA a kol. *Občanský soudní řád. Komentář, 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 432 a 433.

¹²⁰ § 102a odst. 4 OSŘ

¹²¹ Delegations of AT, ES, FR, NL, SE, SI, UK, EUROJUST, CCBE. AVIDICUS 3 project... bod 2.3.

¹²² *principle of immediacy*

¹²³ ŠINOVÁ, Renáta. Věrohodnost důkazních prostředků. In Ondřej Hamulák (ed.) a kol. *Debaty mladých právníků 2007. Sborník příspěvků z konference monšeho debaty mladých právníků, konané ve dnech 10.–12. 9. 2007 Právnickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. S. 11 a násl.

v relativně krátké procesní lhůtě.¹²⁴ Díky tomuto je možné zmírnit možné dopady průtahů řízení z důvodu časové vytíženosti např. znalců. Na druhou stranu zejména v případech, kdy soudy nedisponují dostatečnou technikou, dochází k podstatnému narušení výslechu, z něhož je pro soudce těžké učinit správný závěr ve věci. Vycházím zde z osobní negativní zkušenosti s videokonferenčním přenosem jednání, v němž docházelo k opakovaným výpadkům v přenosu a nefungovala čtečka listin, tedy pravost listiny, která byla rozhodujícím důkazním prostředkem, byla ověřena dotazem na zaměstnance soudu přítomného v místnosti s vyslychaným.

2.6. Dokazování v rámci řízení o drobných nárocích

Ve smyslu čl. 9 odst. 1 nařízení 2015/2421 Soud určí způsob a rozsah dokazování v rámci příslušných pravidel upravujících přípustnost důkazů, přičemž soud je povinen použít nejjednodušší a nejméně náročný způsob dokazování. Nařízení rovněž výslovně stanoví přípustnost některých důkazních prostředků - písemné výpovědi svědků; znalců nebo stran; znaleckým posudkem či ústní výpovědí.

Přípustnost ostatních důkazních prostředků – zejména listinných důkazů nebo např. záznamů ze soukromé komunikace mezi stranami – pak soud posuzuje v souladu s vlastní procesní úpravou.¹²⁵ Pravidla dokazování se přirozeně liší napříč členskými státy, rozdíly přitom nejsou patrné jen mezi právními systémy *common law* a *civil law*.¹²⁶ To ve svém důsledku může vést k poměrně zásadním rozdílům v postavení účastníků řízení, kdy např. záznam ze soukromé komunikace bude u 1 soudu přípustným důkazním prostředkem, zatímco u jiného soudu nikoliv. Je otázkou, proč zákonodárce výslovně nezakotvil přípustnost listinných důkazů, jejichž předložení lze dle mého názoru prakticky očekávat nejčastěji. Domnívám se, že tento nedostatek by měl být *de lege ferenda* odstraněn.

Vzhledem k přeshraniční povaze nároků je praktické uvažovat o spolupráci soudů v rámci dokazování samého. Základní pravidla dokazování jsou ve smyslu nařízení 1206/2001 a v souladu se zachováním principu subsidiarity a proporcionality ponechány procesním úpravám jednotlivých států. Dokazování na základě žádosti se bude řídit národní právní úpravou, a to buď dožadujícího či dožádaného státu. Dožadující stát tak má možnost požádat

¹²⁴ PŘIDAL, Ondřej. In SVOBODA a kol. *Občanský soudní řád ...* s. 432.

¹²⁵ Čl. 19 nařízení o drobných nárocích.

¹²⁶ NUYTS, Arnaud; SEPULCHRE, Joe. Taking of Evidence in the European Union under EC Regulation 1206/2001 [online]. *Business law international*, 2004, roč. 5., č. 3 [cit. 19. 9. 2018]. Dostupné online na <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/blawintl2004&div=21&start_page=305&collection=journals&set_as_cursor=1&men_tab=srchresults>. S. 305 a násl.

dožádaný stát, aby provedl samotné dokazování podle práva dožadujícího státu. Nařízení 1206/2001 zahrnuje 2 druhy dokazování: (1) dokazování přímé a (2) dokazování nepřímé.¹²⁷ Další rozbor této problematiky je nad možností práce.

2.7. Subsidiární aplikace vnitrostátního práva

Jak už bylo naznačeno, řízení o drobných nárocích se ve smyslu čl. 19 nařízení o drobných nárocích řídí procesním právem státu, u něhož řízení probíhá. Jedná se o tradiční, všeobecně aplikovaný přístup. Vychází se z územní povahy procesních předpisů, kterými stát upravuje činnost svých orgánů, kdy tato činnost se omezuje na území příslušného státu.^{128,129}

2.7.1. Lhůty a související otázky

Činnost soudu je obecně vázána určitými lhůtami v rámci řízení o drobných nárocích, nicméně jejich nedodržení není nijak sankcionováno. Nabízí se otázka, co má činit účastník v případě, kdy soud lhůty nedodrží.

2.7.1.1 Kompenzační prostředky proti průtahům řízení

Jak uvádí Simon,¹³⁰ lze uvažovat o tom, že nedodržení lhůt v nařízení o drobných nárocích by v českém prostředí mohlo představovat nesprávný úřední postup, pro který mohou být stanoveny sankce národním právem – s odkazem na § 13 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších právních předpisů.

V tomto případě je třeba se nejdříve obrátit na Ministerstvo spravedlnosti, a teprve poté, co Ministerstvo neposkytlo účastníku přiměřené zadostiučinění v požadované výši, lze zbývající částku uplatnit žalobou u soudu.¹³¹ V rámci návrhu bude muset účastník mj. prokázat „klasickou triádu“, tedy vznik škody, nesprávný úřední postup a kauzální nexus mezi těmito 2 prvky.¹³² Pokud žalobce v žalobě prokáže a odůvodní vznik škody, nicméně není schopen

¹²⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. září 2012, *Lippens a další v. Hendrikus Cornelius Korekaas a další*, C-170/11. Bod 26.

¹²⁸ KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé*. Brno: Doplněk, 2009. S. 378.

¹²⁹ Z této zásady jsou i výjimky – viz § 104 či § 9 – BŘICHÁČEK, Tomáš. In BŘÍZA, Petr a kol. *Zákon o mezinárodním právu soukromém*. Praha: C.H.Beck, 2014. S. 66 a násl.

¹³⁰ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...*, s. 3256.

¹³¹ VLACHOVÁ, Alena. *Možnosti obrany proti průtahům v řízení a náhrada způsobené újmy* [online]. Epravo.cz, 15. 10. 2015 [cit. 30. 9. 2018]. Dostupné online na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/moznosti-obrany-proti-prutahum-v-rizeni-a-nahrada-zpusobene-ujmy-98979.html>>.

¹³² Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2490/2011.

přesně určit a prokázat výši škody vzniklou nesprávným úředním postupem, neměla by tato skutečnost mít za následek zamítnutí návrhu.¹³³

Vzhledem k tomu, že výše uvedený názor není dále rozvinut, považuji za nezbytné připomenout to, co shrnul ve své judikatuře Nejvyšší soud¹³⁴ s odkazem na judikaturu Soudního dvora EU,¹³⁵ a to sice autonomní systém odpovědnosti za porušení unijního práva, kdy právo na náhradu škody vyplývá v případě odpovědnosti státu za porušení unijního práva z přímého účinku právních norem Unie. Vnitrostátní zákon se použije tam, kde je jeho právní úprava shodná s úpravou unijního práva, nebo na otázky, které unijní právo neřeší. To za předpokladu, že nedojde k nadměrnému ztížení či znemožnění práva jednotlivce na náhradu škody.

Jak shrnuje Nejvyšší soud,¹³⁶ obecnými předpoklady pro odpovědnost státu vůči jednotlivci spočívají v porušení unijní normy (pokud tato měla za cíl založit práva jednotlivcům), které je dostatečně závažné a vykazuje kauzální vztah vůči vzniklé škodě. V daném případě by šlo uvažovat o porušení nařízení (o drobných nárocích), tedy normy s přímým účinkem.¹³⁷ V daném případě však uvažujeme o odpovědnosti státu za škodu způsobenou soudním orgánem, což může být problematické.

Soudní dvůr ve věci Gerhard Köbler v Republik Österreich¹³⁸ shrnul, že princip odpovědnosti členského státu za škodu vůči jednotlivci se uplatňuje bez ohledu na to, který orgán členského státu právo porušil, neboť všechny orgány jsou povinny vykonávat svou činnost způsobem slučitelným s unijní právní úpravou. Nicméně v tomto rozhodnutí se pracuje s odpovědností soudu poslední instance.¹³⁹

Ačkoliv lze dle mého názoru polemizovat s tím, proč by se odpovědnost měla vztahovat jen na soud poslední instance (přičemž beru v potaz možný argument potřeby nadměrného nezasahování do národního soudního rozhodování), účastník řízení by měl být na tuto argumentaci připraven. Jak osvětluje Varga,¹⁴⁰ výše uvedené rozhodnutí není přijímáno

¹³³ Nález Ústavního soudu ze dne 24. 7. 2014, sp. zn. II. ÚS 1430/13.

¹³⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 29 Cdo 599/2012. Bod III.

¹³⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. listopadu 1991, ve spojených věcech *Andrea Francovich v Italy and Danila Bonifaci and others v Italy*, C-6/90 a C-9/90; rozsudek Soudního dvora ze dne 5. března 1996, ve spojených věcech *Brasserie du Pêcheur SA v Federal Republic of Germany; and the Queen and Secretary of State for transport ex parte: Factortame Ltd and Others*, C-46/93 a C-48/93 (dále jen „Brasserie du pêcheur SA“).

¹³⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 29 Cdo 599/2012. Bod III.

¹³⁷ Viz kapitola 1.2 této práce a judikaturu tam uvedenou.

¹³⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. září 2003, *Gerhard Köbler proti Republik Österreich*, C-224/01. Sb. soud. rozh. I-10239.

¹³⁹ Bod 59 výše uvedeného rozhodnutí.

¹⁴⁰ VARGA, Zsafia. In Search of a Manifest Infringement of the Applicable Law in the Terms Set out in Kobler [online]. Review of European Administrative Law, 2016, vol. 9, issue 2 [cit. 11. 10. 2018]. Dostupné online na <http://eltelawjournal.hu/the-application-of-the-kobler-doctrine-by-member-state-courts/>. S. 5 a násl.

v členských státech bezvýhradně už jen u odpovědnosti soudů poslední instance, natož u soudů nižších stupňů.

Je rovněž k zamyšlení, proč není stanovena celková maximální délka řízení. Jak znázorňuje tabulka uvedená níže, v roce 2013 se průměrná délka řízení ve vybraných zemích pohybovala v horizontu od 3 měsíců do 8,2 měsíců.¹⁴¹

Table 7 – Length of the ESCP²⁸

Member State	Average duration of litigation under the ESCP
Bulgaria	6 months
Estonia	4 months
Finland	3 months
France	4.6 months
Malta	6 months
Poland	6.3 months
Slovakia	3 months
Slovenia	4.3 months
Spain	8.2 months

2.8. Náklady řízení

Údaje z roku 2013 potvrzují, že v případě řízení o drobných nárocích s jistinou do 2.000 EUR se náklady řízení pohybují v rozmezí 579 EUR až 1500 EUR (bez nákladů právního zastoupení); což znamená, že náklady řízení zpravidla představují více než 25 % hodnoty nároku.¹⁴² Jedná se tak o jednu ze stinných stránek řízení.

Ve smyslu čl. 16 nařízení o drobných nárocích náklady řízení nese strana, která neměla úspěch ve věci – jedná se tak o projev zásady úspěchu ve věci (jak známe z § 142 odst. 1 o. s. ř.). Podle čl. 29 recitálu nařízení o drobných nárocích má být rozhodováno o nákladech řízení podle vnitrostátního práva.

Žalobce by tak měl v rámci řízení před českými soudy myslet před podáním návrhu na zaslání předžalobní výzvy, v souladu s § 142a o. s. ř., a to v dostatečném předstihu a s požadovanými náležitostmi. Pokud by tak totiž věřitel neučinil a dlužníka by tak vyzval

¹⁴¹ Rafal Manko in European parliament. *European Small Claims Procedure. Legal analysis of the Commission's proposal to remedy weaknesses in the current system* [online]. European Union: listopad 2014 [cit. 14. 1. 2019]. Dostupné online na [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542137/EPRS_IDA\(2014\)542137_REV1_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542137/EPRS_IDA(2014)542137_REV1_EN.pdf). S. 21.

¹⁴²European Commission. *Assessment of socio – economic impacts ...* S.67.

k plnění až samotnou žalobou (popř. by se jednalo o případ, kdy se dluh stane splatným až po podání žaloby), lze očekávat obranu dlužníka tvrdící nedůvodnost řízení (tedy tvrzení, že pokud by byl vyzván k úhradě dluhu jinak než žalobou, příp. počkal – li by věřitel s podáním žaloby do okamžiku zesplatnění, plnil by dobrovolně). V takovémto případě by žalobce ve smyslu judikatury Ústavního soudu¹⁴³ byl povinen prokázat bezúspěšnou výzvu k úhradě dluhu směrem k žalovanému.

2.9. Rozhodnutí

Rozhodnutí je jedním ze způsobů ukončení řízení, a to podle čl. 7 bodu 1 nařízení o drobných nárocích. Do 30 dnů od obdržení odpovědi na žalobu¹⁴⁴ (příp. obdržení doplňujících informací) od žalovaného nebo odpovědi na vzájemnou žalobu od žalobce vydá soud ve věci rozhodnutí.

Prakticky lze o vydání rozhodnutí do 30 dnů od obdržení odpovědi uvažovat zejména v situaci, kdy žalovaný nárok uzná – což by vedlo v souladu s českou právní úpravou k vydání rozsudku pro uznání ve smyslu § 153a o.s.ř. nebo v případě, kdy lze považovat vyjádření protistrany za nepodstatné pro posouzení věci (lze uvést příklad, kdy se žalovaný brání jen tím, že nemá dostatek prostředků k úhradě žalobcem požadovaného plnění).¹⁴⁵ Rovněž by se mohlo jednat o případ, kdy žalovaný neodpoví na vzájemný nárok do 30 dnů od doručení vzájemné žaloby.

Stejně tak soud v případě, kdy vyjádření k nároku od žalovaného či vzájemnému nároku od žalobce neobdrží ve lhůtě 30 dnů od doručení návrhu podle čl. 5 bod 3 a 6, neboť v takovémto případě již soud není oprávněn postupovat podle odst. 2 a žádat doplňující informace (či nařídít ústní jednání či provádět dokazování).¹⁴⁶

Ačkoliv nařízení o drobných nárocích výslovně nestanoví jazyk, ve kterém musí být rozhodnutí vyhotoveno, nelze opomenout právo účastníka odmítnout přijetí písemnosti, pokud by se jednalo o rozhodnutí v jazyce, kterému adresát nerozumí. Náklady na překlad tohoto dokumentu ponese osoba, v jejíž prospěch bylo rozhodnutí vydáno a v jejímž zájmu je, aby bylo provedeno. Takovéto náklady mohou být vymahatelné od dlužníka jako součást nákladů řízení.¹⁴⁷

¹⁴³ Nález Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 189/06. Sb. nálezů a usnesení ÚS, 44/2007.

¹⁴⁴ Případně běží lhůta od provedení dokazování či konání ústního jednání.

¹⁴⁵ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...*, s. 3249.

¹⁴⁶ Tamtéž.

¹⁴⁷ Evropská unie. *Praktická příručka pro používání evropského řízení o drobných nárocích ...* s. 52.

2.9.1. Vykonatelnost rozhodnutí

Rozhodnutí je předběžně vykonatelné ve smyslu čl. 15 bod 1 nařízení o drobných nárocích. Nejvýrazněji se tato vlastnost projeví u rozsudků na plnění, které bude nutné považovat obligatorně za předběžně vykonatelné ve smyslu § 162 odst. 1 o.s.ř.¹⁴⁸ Z pohledu věřitele se jedná o výhodné zakotvení, kdy na základě vydaného rozhodnutí jako exekučního titulu¹⁴⁹ lze přistoupit k exekuci, i přes případné podání opravného prostředku.

Nicméně čl. 23 nařízení zakotvuje možnost strany řízení požadovat po soudu: (1) omezení vykonávacího řízení na ochranná opatření; (2) podmínění výkonu složením jistoty, jejíž výši určí soud; (3) za výjimečných okolností vykonávací řízení zastavit.

Rozhodnutí¹⁵⁰ vydané v rámci řízení o drobných nárocích v jednom státě se uzná (tedy rozhodnutí se přiznávají tytéž právní účinky jako rozhodnutí tuzemskému)¹⁵¹ a vykoná (přinucení osoby, které je cizím rozhodnutím uložena určitá povinnost, ke splnění této povinnosti)¹⁵² v jiném členském státě, aniž by bylo potřebné prohlášení vykonatelnosti a bez možnosti napadnout jeho uznání. Z hlediska aplikační přednosti práva EU tak bude tímto vyloučena např. možnost neuznání výkonu rozhodnutí z důvodu rozporu s veřejným pořádkem.¹⁵³ Domnívám se, že takovéto zakotvení je minimálně sporné a v tomto ohledu souhlasím s kritikou Brodce.¹⁵⁴

Předběžnou vykonatelnost rozhodnutí vnímám jako výhodu tohoto rozhodnutí, vyžadující pouhou formalitu – osvědčení, které vydá soud na žádost kterékoliv ze stran.

Vykonávací řízení pro rozhodnutí vydané v rámci tohoto řízení probíhá za stejných podmínek, jako rozhodnutí vydané v členském státě výkonu.¹⁵⁵ Logicky bude věřitel požadovat výkon rozhodnutí ve státě, kde se nachází dlužníkův postižitelný majetek. Strana požadující výkon rozhodnutí je povinna předložit: (1) stejnopis rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro ověření jeho pravosti a (2) osvědčení, příp. jeho překlad do úředního jazyka státu výkonu.

2.9.2. Zamítnutí výkonu rozhodnutí

Co se týká možnosti zamítnutí výkonu rozhodnutí, čl. 22 odst. 1 nařízení o drobných nárocích stanoví, že na návrh osoby, vůči níž je výkon navrhován, bude tento zamítnut, pokud:

¹⁴⁸ LAVICKÝ, Petr. In DAVID, Ludvík a kol. *Občanský soudní řád ...s.* 1934.

¹⁴⁹ Ve smyslu § 251 OSŘ či § 38 EŘ.

¹⁵⁰ Totéž platí dle nařízení 2015/2421 i pro soudní smír vydaný v rámci tohoto řízení – viz nový čl. 23a.

¹⁵¹ Viz KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé... s.* 410.

¹⁵² Tamtéž.

¹⁵³ § 15 odst. 1 písm. e) ZMPS,

¹⁵⁴ BRODEC, Jan. Evropský exekuční titul a evropský platební rozkaz. *Právník*, č. 9, rok 2005. S. 1038.

¹⁵⁵ Čl. 21 odst. 1 nařízení o drobných nárocích.

(1) existuje dřívější rozhodnutí vydané ve členském státě nebo třetí zemi, které (2) splňuje podmínky nezbytné pro uznání ve státě, kde má být rozhodnutí o drobném nároku vykonáno a (3) které se týká téže věci mezi týmiž stranami a (4) se kterým je vykonávané rozhodnutí o drobném nároku neslučitelné a (5) proti neslučitelnosti nemohla být ve státě původu rozhodnutí o drobném nároku vznesena námitka.¹⁵⁶

K podmínce ad 1) lze uvést, že právní moc rozhodnutí není předpokladem aplikace čl. 22 odst. 1 nařízení. Neslučitelné s rozhodnutím však může být jen takové rozhodnutí, které má právní účinky. Rozhodující je vykonatelnost rozhodnutí.¹⁵⁷

K podmínce ad (2) lze uvést, že rozhodnutí, které bylo vydáno dříve, musí k uplatnění důvodu zamítnutí výkonu rozhodnutí podle nařízení o drobných nárocích vydaného později splňovat podmínky uznání v členském státě, kde má k uznání, resp. výkonu, dojít. Podmínky uznání se řídí buď některým z evropských nařízení, dvoustrannou či vícestrannou smlouvou či národním právem státu, v němž má k uznání dojít.¹⁵⁸

K podmínce ad (3) lze uvést, že totožnost věci je třeba vycházet z ustanovení čl. 29 nařízení Brusel I bis (příp. čl. 27 nařízení 44/2001¹⁵⁹), a tedy pracovat s širším chápáním tohoto pojmu než je tomu v českém civilním procesu, který zahrnuje totožnost skutkového stavu, použitelného práva a zamýšleného cíle žalob - viz rozsudek Soudního dvora ve věci The owners of the cargo lately laden on board the ship „Tatry“ v. the owners of the ship „Maciej Rataj“.¹⁶⁰ Toto rozhodnutí se rovněž vyjadřuje k pojmu totožnosti stran, a sice, že tato nezávisí na postavení stran v jednotlivých řízeních. Rozhodující je, jakých práv a povinností jsou strany řízení nositeli.^{161,162}

K podmínce ad (4) je možné odkázat na rozhodnutí Soudního dvora ve věci Horst Ludwig Martin Hoffmann v. Adelheid Krieg.¹⁶³ Za neslučitelná je třeba považovat taková rozhodnutí, jejichž účinky si vzájemně odporují. Druhé rozhodnutí nemusí spadat do věcné či časové působnosti nařízení o evropském řízení o drobných nárocích nebo některého z evropských nařízení. Námitka neslučitelnosti by měla být zejména uplatněna ve státě původu,

¹⁵⁶ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...*, s. 3264 a násl.

¹⁵⁷ Tamtéž, str.3266.

¹⁵⁸ Tamtéž.

¹⁵⁹ Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, Úřední věstník L 012, 16. ledna 2001.

¹⁶⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. prosince 1994 ve věci *The owners of the cargo lately laden on board the ship „Tatry“ v. the owners of the ship „Maciej Rataj“*. C-406/92.

¹⁶¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. května 1998 ve věci *Drouot assurances SA v Consolidated metallurgical industries (CMI industrial sites), Protea assurance and Groupement d'intérêt économique (GIE) Réunion européenne*. C-351/96.

¹⁶² SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...*, s. 3266 a násl.

¹⁶³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. února 1988, *Horst Ludwig Martin Hoffmann v Adelheid Krieg*, C 145/86.

pokud tedy žalovaný námitku neslučitelnosti měl, ale nevyužil ji, nelze návrhu na zamítnutí výkonu rozhodnutí vyhovět.¹⁶⁴

2.10. Přezkum rozhodnutí za výjimečných okolností

Ve smyslu čl. 18 nařízení 2015/2421 došlo též ke změně podmínek pro přezkum rozhodnutí oproti původní verzi nařízení o drobných nárocích. Mimo jiné tak došlo k upřesnění lhůty, ve které má žalovaný požádat o přezkum vydaného rozhodnutí, která činí 30 dnů ode dne, kdy se žalovaný skutečně seznámil s obsahem rozhodnutí a měl možnost se k němu vyjádřit, nejpozději však dnem, kdy je učiněn první opatření v rámci výkonu rozhodnutí, kterým je žalovaný alespoň z části zbaven možnosti nakládat se svým majetkem.

Smysl tohoto institutu se však dle mého mínění nemění – nadále je jeho cílem ochrana práv žalovaného v případě, kdy (1) žalovaný neměl dostatečný prostor pro svou vlastní obhajobu; (2) v případě, kdy kvůli existenci vyšší moci či mimořádných okolností, které sám nezavinil, nemohl žalovaný nárok napadnout.

V rámci aplikace důvodů ad 1) či ad 2) rovněž nesmí být naplněna podmínka, že žalovaný nevyužil žádného opravného prostředku, přestože měl možnost tak učinit.¹⁶⁵ Z tohoto důvodu též žalovaný neuspěje, pokud by požadoval po soudu výkonu přezkum rozhodnutí ve věci samé – veškeré námitky proti rozhodnutí tak musí uplatnit ve státě původu.¹⁶⁶

Pokud soud zamítne návrh žalovaného na přezkum rozhodnutí s tím, že není dán žádný důvod pro přezkum, zůstává napadené rozhodnutí nadále platné. *A contrario* pokud soud rozhodne, že je přezkum opodstatněný právě na základě některého z důvodů uvedených výše, je rozhodnutí vydané v rámci řízení o drobných nárocích neplatné *ex tunc*. Soud je poté povinen ve věci opětovně rozhodnout.

2.11. Opravné prostředky v řízení o drobných nárocích

Přípustnost opravných prostředků¹⁶⁷ a lhůty, v nichž mají být upraveny, jsou ve smyslu čl. 17 nařízení o drobných nárocích ponechány vnitrostátní právní úpravě. Nabízí se tak otázka, zda se má aplikovat § 202 odst. 2 o. s. ř.

¹⁶⁴ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...*s. 3266 a násl

¹⁶⁵ Čl. 18 nařízení 2015/2421.

¹⁶⁶ Čl. 22 odst. 3 nařízení o drobných nárocích

¹⁶⁷ Tzn. přípustnost odvolání, dovolání, žaloby pro zmatečnost, žaloby na obnovu řízení.

Podle názoru Szabové a Šeré¹⁶⁸ se omezení má použít, nicméně tento názor není blíže argumentačně rozveden. Lavický však upozorňuje,¹⁶⁹ že rozsudek vydaný v řízení o drobných nárocích musí být přezkoumatelný a jiný vnitrostátní procesní prostředek těmto požadavkům nevyhovuje. Podle mého názoru je třeba vzít v úvahu, že z čl. 6 ECHR nevyplývá právo na opravné prostředky proti rozhodnutí o občanských právech a závazcích.¹⁷⁰ I ve smyslu judikatury Ústavního soudu¹⁷¹ je ústavně konformní jednoinstančnost řízení, zejména v bagatelních sporech. Argumentem pro toto řešení je mj. zájem na urychlení soudního řízení; což je podstatný aspekt smyslu existence řízení o drobných nárocích. Při připuštění Lavického názoru by navíc postrádal smysl čl. 17 odst. 1 nařízení o drobných nárocích.

Je rovněž otázkou, zda a v jakém rozsahu se ustanovení o řízení o drobných nárocích použijí na řízení opravná. Prvním názorem by tak mohlo být, že ze skutečnosti, že z čl. 17 odst. 2 nařízení o drobných nárocích se dá dovodit analogické použití ustanovení čl. 16 nařízení o drobných nárocích i na opravná řízení, má se ohledně všech dalších otázek v opravném řízení aplikovat vnitrostátní právo. Prakticky by to ale znamenalo i aplikaci např. vnitrostátního pravidla ohledně povinného zastoupení účastníka řízení.¹⁷² Je však otázkou, zda by takovéto řešení nebylo v rozporu s obecným smyslem a účelem nařízení, tedy snahou o dosažení nižší nákladovosti řízení, a to mj. s poukazem na čl. 10 nařízení.

Vzhledem k výše uvedenému se osobně přikláním k tomu názoru, že stejně jako u aplikace vnitrostátního práva v rámci prvoinstančního řízení, tak i v rámci odvolacího řízení si je třeba položit otázku, zda vnitrostátní právní úprava není v rozporu se smyslem a účelem nařízení o drobných nárocích,¹⁷³ tedy teleologický výklad zkoumané normy.¹⁷⁴

Opět tato úprava prakticky může znamenat poměrně zásadní rozdíly v postavení účastníků řízení, kdy např. v Polsku není omezena možnost podání odvolání hodnotou sporu.¹⁷⁵

¹⁶⁸ SZABOVÁ, Anna; ŠERÁ, Michaela. *Evropské řízení o drobných nárocích* [online]. Epravo.cz, 12. 3. 2009. [cit. 28. 1. 2019]. Dostupné online na <https://www.epravo.cz/top/clanky/evropske-řízení-o-drobných-narocích-55592.html>.

¹⁶⁹ LAVICKÝ, Petr. In DAVID, Ludvík a kol. *Občanský soudní řád...* s. 1934.

¹⁷⁰ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. března 2002 ve věci Butkevičius v. Litva, č. žádosti 48297/99.

¹⁷¹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. června 2001, sp. zn. IV ÚS 101/01.

¹⁷² LAVICKÝ, Petr. In DAVID, Ludvík a kol. *Občanský soudní řád...* s. 1934.

¹⁷³stejně tak LAVICKÝ, Petr. In DAVID, Ludvík a kol. *Občanský soudní řád...*s. 1934. a odkazy tam uvedené.

¹⁷⁴ Blíže viz MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva ...*s. 174 a násled.

¹⁷⁵ Evropský soudní atlas [online]. E-justice.europa.eu, 15. 2. 2017, [cit. 1. 3. 2019]. Dostupné online na https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-42-pl-cs.do?clang=en.

3. Řízení o evropském platebním rozkazu

3.1. Vymezení působnosti nařízení

3.1.1. Věcná působnost

Z hlediska věcné působnosti je nařízení o EPR se vztahuje na občanské a obchodní věci v přeshraničních případech, přičemž se nevztahuje zejména na *acta iure imperii*. Dále se nařízení nevztahuje na:

- a) majetková práva vyplývající z manželských vztahů, závětí a dědictví;
- b) úpadky, vyrovnání a podobná řízení;
- c) sociální zabezpečení;
- d) nároky z mimosmluvních závazků, pokud:
 - i) nejsou předmětem dohody mezi stranami nebo nedošlo k uznání dluhu, nebo
 - ii) se nevztahují na peněžité pohledávky ze spoluvlastnictví.

K věcné působnosti lze uvést, že: (1) oproti nařízení o drobných nárocích není rozhodující hodnota uplatňovaného nároku; (2) nařízení o EPR se stejně jako nařízení o drobných nárocích nevztahuje na věci *acta iure imperii*; (3) oproti nařízení o drobných nárocích není vyloučen postup věřitele v případě rozhodčího řízení; pracovního práva; nájmu nemovitosti; osobního stavu či způsobilosti fyzických osob k právům a právním úkonům (ačkoliv zde si asi lze jen těžko představit případ, který by nespadal pod mimosmluvní závazek); porušení práva na ochranu soukromí a osobnostních práv; v případě majetkových práv vyplývajících ze vztahů, s nimiž právo spojuje účinky obdobné manželství; vyživovací povinnosti.

Vyživovací povinnost mezi manželi bude spadat do věcné působnosti nařízení, neboť se jedná o vztah osobní, nikoliv majetkový. O výživné se jedná tehdy, kdy má být převedena určitá část majetku; uhrazena či pravidelně hrazena určitá suma pro dosažení soběstačnosti jednoho z manželů. Pokud nebude důvodem těchto transakcí zajištění soběstačnosti jednoho z manželů, o výživné již nepůjde.^{176,177}

Důvodem pro vynětí nároků mimosmluvních závazků může být to, že nařízení o EPR se má používat v případě nesporných nároků, oproti tomu v případě stanovení výše nároku z mimosmluvního závazku lze vycházet spíše z potřeby provedení dokazování soudem než

¹⁷⁶ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...*, s. 3177 a násl.

¹⁷⁷ Rozhodnutí Soudního dvora ze dne 27. února 1997 ve věci *Antonius van den Boogaard v. Paula Laumen*, C-220/95. Sb. soud. rozh. 1997 I-01147. Bod 22.

vydání rozhodnutí na základě tvrzení žalobce.¹⁷⁸ V případě, kdy dojde k dohodě stran či k uznání dluhu, může věřitel cestou EPR postupovat, neboť se vychází z určitého stupně určitosti hodnoty nároku.¹⁷⁹ Co by mohlo být problematickým je, jak uvádí Bohúnová,¹⁸⁰ že definici pojmu mimosmluvní závazek upravuje každý právní řád odlišně. Lze si představit např. koncept *culpa in contrahendo*, který v některých členských státech může být podřazen pod mimosmluvní závazek, zatímco v jiných nikoliv. V konečném důsledku to pak může znamenat rozdílnou aplikaci nařízení napříč členskými státy. Jak upozorňuje Bühl,¹⁸¹ ve smyslu extenzivního výkladu „závazků vyplývajících ze smluv“ lze zvažovat, že by *culpa in contrahendo* mohlo spadat do oblasti věcné působnosti nařízení. K subsumpci informačních povinností jakožto smluvním se přiklání i Vékás.¹⁸²

Pro postup podle nařízení o EPR je třeba, aby se v daném případě jednalo o vymáhání peněžitých pohledávek na určitou částku splatných v době podání návrhu na vydání EPR. Oproti nařízení o drobných nárocích tak nemůže věřitel cestou nařízení o EPR postupovat v případě nepeněžitých nároků, jako např. práva na dodání zboží dle kupní smlouvy.

3.2. Řízení o EPR

Řízení mělo být v původní podobě koncipováno jako nedůkazní a dvoustupňové, tedy soud měl žalovanému nejprve zaslat výzvu k zaplacení, a teprve v případě, když žalovaný nepodal odpor, vydat EPR.¹⁸³ Tato cesta užívaná zejm. v právu německém a švýcarském narazila pro svou komplikovanost na odpor většiny členských států, a došlo se tak k podobě jednofázové, se zachováním povahy nedůkazního modelu.¹⁸⁴

Obdobně jako v nařízení o EET, je navíc poskytnuta ochrana spotřebitelům, jsou-li v postavení žalovaných. Žalovat spotřebitele tak je možné pouze u soudu v místě jeho bydliště.¹⁸⁵

¹⁷⁸ HORÁK, Pavel; ZAVADILOVÁ, Marta. Evropský platební rozkaz a jeho role v českém civilním procesu. [online]. *Právní rozhledy*, 22/2006 [cit. 16. 10. 2018]. Dostupné online na < <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=nrptembqgzpxa4s7gizf6427haydg&groupIndex=0&rowIndex=0>>. S.803.

¹⁷⁹ FIORINI, Aude. *Facilitating Cross-Border Debt Recovery*...s. 455.

¹⁸⁰ BOHÚNOVÁ, Petra. Problematical provisions of the Regulation creating a European order for payment procedure. [online]. In KOTÁSEK, Jiří a kol. (ed.). *Cofola 2008*, Masarykova univerzita, 2008 [cit. 29. 1. 2019]. Dostupné online na https://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2008/files/pdf/mps/bohunova_petra.pdf. S. 4.

¹⁸¹ BÜHL, Lukas. *The European Order for Payment procedure from a German point of view* [online], mmrecht.com. Dostupné online na https://www.mmrecht.com/claim_collection/EOPF_from_a_German_POV.pdf. [Cit. 6. 2. 2019], s. 8.

¹⁸² VÉKÁS, Lajos. In MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter a kol. *European Commentaries on Private International Law. Brussels I Regulation, 2nd Revised Edition*. Munich: s.e.l.p., 2012. S. 138.

¹⁸³ K tomuto viz blíže ŘEHULOVÁ, Lenka. Upomínací řízení v německém civilním procesu aneb jak vymoci peněžitou pohledávku za německým dlužníkem. *Právní rozhledy*, 2010, č. 9, str. 315.

¹⁸⁴ ZAVADILOVÁ, Marta. HORÁK, Pavel. Evropský platební rozkaz... s. 803 a násl.

¹⁸⁵ Čl. 6 bod 2 nařízení o EPR.

Formulář na vydání EPR výslovně obsahuje políčka pro odůvodnění příslušnosti soudu, což je vhodné.

Jak uvedl Soudní dvůr ve věci Golbert Sportwetten GmbH v Massimo Sperindeo,¹⁸⁶ samotné podání odporu bez namítnutí nepřislušnosti členského státu původu nelze považovat za účast na řízení ve věci samé ve smyslu čl. 26 nařízení Brusel I bis. Soud se tak nestane příslušným, přičemž není relevantní, že je v daném případě odpor odůvodněn. Lze to považovat za správné rozhodnutí, neboť podání odporu má za cíl ukončení řízení o EPR, ale nemůže to být vnímáno jako úkon směřující k civilnímu projednání.¹⁸⁷

3.3. Zahájení řízení

Řízení se zahajuje stejně jako v případě nařízení o drobných nárocích doručením návrhu na vydání EPR, a to na formuláři A,¹⁸⁸ v jazyce soudu. V případě, že by tak žalobce neučinil, soud by mu poskytl podle čl. 9 nařízení o EPR příležitost návrh doplnit či opravit. Jinak by se věřitel vystavil možnosti odmítnutí návrhu ze strany soudu podle čl. 11 odst. 1 písm. a) nařízení o EPR. Proti odmítnutí nemá věřitel možnost obrany, na druhou stranu mu nic nebrání v tom podat návrh znovu.¹⁸⁹

Jak vyplývá z rozsudku Soudního dvora ve věci Iwona Szyrocka v. SiGer Technologie GmbH,¹⁹⁰ státy nemohou stanovit svými vnitrostátními předpisy další požadavky, které by musel splňovat návrh na vydání EPR. Čl. 7 nařízení o EPR tak stanovuje taxativní požadavky, kterým musí návrh na vydání EPR dostát. Opačný postup soudu by ostatně mohl být shledán v rozporu s cílem nařízení samého, jímž je mj. usnadnění vymáhání nároků.

Základní náležitosti návrhu se neliší od řízení o drobných nárocích;¹⁹¹ rozdíly vyplývají z povahy řízení – u formuláře o drobných nárocích žalobce uvádí, zda požaduje nařízení ústního jednání a z jakého důvodu. U formuláře na EPR žalobce uvede, zda požaduje při podání odporu: (1) skončení řízení; (2) projednání v řízení o drobných nárocích; (3) projednání nároku ve vnitrostátním řízení. Odůvodnění přeshraniční povahy nároku je nezbytné.¹⁹²

¹⁸⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2013, *Goldbet Sportwetten GmbH v. Massimo Sperindeo*, C-144/12.

¹⁸⁷ Stejně tak: BEAUMONT, Paul; BURCU, Yuksel.In: BEAUMONT, Paul; DANOV, Mihail; TRIMMINGS, Katarina a kol. *Cross-border ...* S. 562.

¹⁸⁸ Příloha 1 nařízení o EPR.

¹⁸⁹ BOHŮNOVÁ, Petra. *Problematical provisions...* s.5.

¹⁹⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. prosince 2012, *Iwona Szyrocka v. SiGer Technologie GmbH*, C-215/11.

¹⁹¹ Viz kapitola 2.3 této práce.

¹⁹² Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. června 2012, *Banco Español de Crédito SA v. Joaquín Calderón Camín*, C-618/10. Bod 79.

Současný model je jistým kompromisem mezi důkazním modelem,¹⁹³ kde musí žalobce předložit důkaz k podpoře tvrzeného nároku a mezi nedůkazním modelem, kde se předložení důkazů nevyžaduje,¹⁹⁴ když formulář vyžaduje toliko *popis* důkazních prostředků.¹⁹⁵

Důkazní prostředky by tedy nemělo být nutné k návrhu přikládat, kdy již jen z jejich popisu by si měl žalovaný usmyslet, zda podá proti EPR odpor či nikoliv. V tomto okamžiku tak odpadne potřeba překladu příloh nároku; navíc může dojít k automatickému zpracování údajů z formuláře. Na druhou stranu musí žalobce popsat důkazní prostředky tak, aby se nárok jevil jako opodstatněný. Jak uvádí Bühl,¹⁹⁶ povinnost popsat důkazní prostředky neexistuje ani v německém zkráceném řízení. Domnívám se, že se jedná o povinnost zbytečně zatěžující věřitele, která může zvyšovat náklady na překlad formuláře, což může vést k tomu, že se věřitel obrátí se svým nárokem na jiný soud, než v jehož okruhu je bydliště dlužníka. Rovněž je to komplikace pro soud, který musí užít jazyk dle státu, v němž má dlužník své bydliště.¹⁹⁷

Rozdílem od nařízení o drobných nárocích je, že zde: (1) absentuje ustanovení, které by ukládalo povinnost přiložit důkazní prostředky; (2) není zde výslovně stanovena přípustnost jednotlivých důkazních prostředků – což by bylo vhodné zvážit *de lege ferenda*;¹⁹⁸ (3) absentuje ustanovení, jímž by soud mohl požadovat poskytnutí dalších listin.¹⁹⁹

V případě nařízení o EPR absentuje článek 6 odst. 3 nařízení o drobných nárocích, který umožňuje odmítnutí přijetí dokumentu z jazykových důvodů.²⁰⁰ Jak však uvedl Soudní dvůr v rozhodnutí Catlin Europe SE v O.K. Trans Praha spol. s r. o.,²⁰¹ i v případě doručování EPR má právo adresát odmítnout přijetí písemnosti, pokud je vyhotovena v cizím jazyce ve smyslu čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1393/2007, o čemž musí být poučen. Tato možnost se netýká jen EPR samého, nýbrž i návrhu na jeho vydání. Pokud tato povinnost není naplněna, nezačne běžet lhůta k podání odporu. Vzhledem k tomu, že v případě nedodržení požadavků stanovených v posledně zmíněném judikátu nastanou problémy s vykonatelností rozhodnutí, domnívám se, že *de lege ferenda* by mělo dojít k výslovnému zakotvení této povinnosti.

¹⁹³ Užívaný např. ve Francii, v Belgii, Řecku, Itálii, Lucembursku a Španělsku.

¹⁹⁴ Např. Řecko, Finsko, Švédsko, Německo.

¹⁹⁵ FIORINI, Aude. *Facilitating Cross border...* s. 455.

¹⁹⁶ BÜHL, Lukas. *The European Order for Payment...* s. 11.

¹⁹⁷ BOHŮNOVÁ, Petra. *Problematical provisions...* s. 5.

¹⁹⁸ A to mj. z důvodu zajištění rovnosti zbraní účastníků řízení - viz kapitola 2. 6 této práce.

¹⁹⁹ Čl. 6 odst. 2 nařízení o drobných nárocích.

²⁰⁰ Viz podkapitola 2.2.1 této práce.

²⁰¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. září 2018, *Catlin Europe SE v O.K. Trans Praha spol. s r. o.*, C-21/17. Bod 38.

Formulář alespoň věřiteli pomáhá uvedením typových důkazních prostředků, o něž může svůj nárok opřít, tedy listinné důkazy; ústní výpovědi; znalecké posudky; ohledání předmětu či místa. Listinné přílohy lze očekávat totožné jako v řízení o drobných nárocích.²⁰²

Poměrně zvláštní je povinnost žalobce v návrhu na EPR prohlásit, že poskytnuté informace jsou „podle jeho nejlepšího vědomí a svědomí pravdivé...“ a možnost uvalení sankcí podle vnitrostátních právních předpisů.²⁰³ Jaké sankce mají být tímto ustanovením myšleny – jedná se o sankce civilního, správního či trestního práva? Každý soud bude postupovat při jejich ukládání mj. v souladu s vnitrostátní praxí.²⁰⁴ V tomto ohledu by bylo vhodné *de lege ferenda* upřesnění. Jedná se o „statement of truth“ převzatý z anglického zkráceného rozkazního řízení, který je neobvyklý nejen v českých poměrech.²⁰⁵

3.3.1. Fakultativní náležitost návrhu na zahájení řízení

Mezi z mého pohledu podstatnější fakultativní náležitostí návrhu na zahájení řízení o EPR lze zařadit ve smyslu čl. 7 odst. 4 nařízení 2015/2421 možnost žalobce uvést, zda a které z řízení si přeje u svého nároku uplatňovat v následném občanskoprávním řízení po podání odporu žalovaným. Informace lze soudu poskytnout kdykoliv, až do okamžiku vydání EPR. Z podstaty věci se jedná o věc odlišnou od řízení o drobných nárocích.

Tato na první pohled poměrně bizarní možnost, neznámá ve vnitrostátním zkráceném řízení o vydání platebního rozkazu,²⁰⁶ může být využitelná zejména v případech, kdy dlužník není solventní a vymáhání pohledávky není ekonomicky výhodné. Věřitel „zkusí štěstí“, zda dlužník nepodá odpor a pokud je podán odpor, nevyplatí se mu dále pokračovat v řízení. Nebo může nastat situace, kdy věřitel není znalý vnitrostátních právních předpisů, podle nichž se řízení koná a nevyplatí se mu zmocňovat za tímto účelem zástupce nebo postoupit pohledávku do zahraničí.

Soudy však samozřejmě musí zajistit, aby se takováto informace nedostala k dispozici dlužníkovi, což je zajištěno tím, že tyto informace poskytuje věřitel na dodatcích návrhu, které se nezasílají dlužníkovi.²⁰⁷

²⁰² Viz kapitola 2.3 této práce.

²⁰³ Čl. 7 bod 3 nařízení o EPR.

²⁰⁴ BOHŮNOVÁ, Petra. *Problematical provisions...* s.7.

²⁰⁵ CRIFO, Carla. *Cross – border enforcement of Debts in European Union: Default Judgements, Summary Judgements and Orders for Payment*. The Netherlands: Wolters Kluwer, 2009. S. 120.

²⁰⁶ Viz § 174 odst. 2 o.s.ř.

²⁰⁷ Čl. 12 bod 2 nařízení o EPR.

3.4. Posouzení návrhu soudem

Soud by měl v rámci přezkumu návrhu na vydání EPR postupovat co nejrychleji, neboť podle čl. 12 odst. 1 by se měl řídit orientační lhůtou 30 dnů pro vydání rozhodnutí od okamžiku podání návrhu (do této lhůty se nezapočítává doba, kterou potřebuje žalobce k doplnění, opravě a změně návrhu). Stejně jako v nařízení o drobných nárocích, ani zde není nedodržení sankcionováno.²⁰⁸

Mohla by vzniknout otázka, zda se jedná o materiální či toliko formální přezkum návrhu soudem. Domnívám se, že se jedná o přezkum formální, neboť: (1) předpokládá se automatizované zpracování údajů z formuláře; (2) podle čl. 12 odst. 4 písm. a) je v EPR žalovaný informován o tom, že rozkaz byl vydán pouze na základě informací poskytnutých žalobcem, které nebyly soudem ověřovány. Z těchto důvodů nesouhlasím s názorem Schimricka,²⁰⁹ že se v této fázi má rovněž jednat o jakousi prognózu, zda mohou být důkazy shledány přípustnými v rámci vnitrostátního řízení.

Prováděním formálního přezkumu se dle mého názoru liší řízení o EPR od řízení o drobných nárocích, v němž je třeba k vydání rozhodnutí nejprve zhodnotit obranu žalovaného a teprve následně může dojít k vydání rozhodnutí. Asi nelze rozporovat, že toliko formální přezkum přispívá k rychlejšímu průběhu řízení.

Pokud jsou podmínky pro vydání EPR splněny jen částečně, soud o této skutečnosti informuje v souladu s čl. 10 nařízení o EPR žalobce, k čemuž použije formulář C.²¹⁰ Žalobce se pak vyjádří, zda přijímá či odmítá částku stanovenou soudem; v případě přijetí návrhu soud vydá EPR jen pro tu část nároku, kterou žalobce přijal. Zbylá část nároku se následně projedná v rámci vnitrostátního řízení. Pokud by věřitel na výzvu soudu nereagoval, došlo by k odmítnutí návrhu na EPR jako takového. Stejně tak v případě, kdy žalobce odmítne návrh soudu.²¹¹ Takovýto postup je oproti řízení o drobných nárocích jedinečný.

O částečné splnění požadavků se typicky bude jednat o situace, kdy některé z uplatněných nároků nebudou spadat do věcné působnosti nařízení o EPR, ale i v případě, kdy je uplatňován nárok na náhradu nákladů řízení v nesprávné výši. Z pohledu českého řízení je zde odlišná situace od řízení o platebním rozkazu, ve kterém existuje možnost napadnout odvoláním výrok

²⁰⁸ Čl. 12 bod 1 nařízení o EPR.

²⁰⁹ BÜHL, Lukas. *The European Order for Payment procedure...* s 14.

²¹⁰ Příloha č. 3 nařízení o EPR.

²¹¹ GHEORGE, Cristina-Marilena. *The European Order for payment procedure* [online]. *AGORA International Journal of Juridical Sciences*, 2013, č. 2 [cit. 2. 2. 2019]. Dostupné online na <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/agoraijjs2013&collection=journals&id=319&startid=&enddid=324>. S. 95 a násl.

co do náhrady nákladů řízení.²¹² Jelikož v případě EPR není k dispozici tento opravný prostředek, musel by být z pohledu českého soudu takovýto úkon posouzen jako odpor proti celému EPR.²¹³ Myslím si, že je škoda, že není možnost odvolání jen co do nákladů řízení přípustná, neboť nevidím důvod, proč přezkoumávat celý nárok, když účastník brojí jen proti nákladům. *De lege ferenda* si myslím, že by v této otázce bylo vhodné převzetí české právní úpravy.

Oproti nařízení o drobných nárocích, EPR se nevyjadřuje k možnosti nařízení ústního jednání ve věci. Jeho nařízení se tak bude řídit vnitrostátním právem.²¹⁴ S ohledem na přeshraniční povahu nároku však lze očekávat využití videokonference, a to za užití spolupráce soudů zakotvené v nařízení 1206/2001 – k tomuto viz kapitola 2.5 této práce.

3.5. Vydání EPR

EPR se vydává společně s kopií návrhu, přičemž se k němu nepřikládá informace o tom, zda si věřitel přeje převedení řízení v případě podání odporu. Jak bylo uvedeno výše, nebyl přijat mezikrok spočívající ve výzvě dlužníka k zaplacení. Myslím si, že je to správně, v opačném případě by docházelo pouze k prodlužování celého řízení. Pokud se dlužník bude chtít vyrovnat s věřitelem, případně svůj nárok popřít, má možnost podat odpor do 30 dnů od doručení platebního rozkazu a samozřejmě mu nic nebrání v tom pohledávku uhradit. O těchto možnostech je poučen v EPR samém.²¹⁵ Rovněž tak je žalovaný v EPR informován o tom, že: (1) rozkaz byl vydán pouze na základě informací poskytnutých žalobcem, které nebyly soudem ověřovány; (2) pokud nepodá odpor, bude se jednat o vykonatelné rozhodnutí; (3) pokud bude podán odpor, projedná se věc ve vnitrostátním řízení, pokud žalobce výslovně tuto možnost nevyloučil.²¹⁶

3.6. Doručování EPR

Při doručování je třeba postupovat některou z možností stanovených v čl. 13, 14 či 15 nařízení o EPR. Úprava doručování stejně jako u nařízení o drobných nárocích (po změnách nařízením 2015/2421) je dle mého názoru matoucí. Současná právní úprava na mě působí jako pokus o vyčerpávající výčet (o stanovení minimálních standardů lze vzhledem k rozsahu úpravy jen stěží uvažovat); v praxi je stejně postupováno podle vnitrostátních procesních

²¹² § 174 odst. 2 o.s.ř.

²¹³ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...* S. 3199 a násl.

²¹⁴ Čl. 26 nařízení o EPR.

²¹⁵ Čl. 12 bod 3 nařízení o EPR

²¹⁶ Čl. 12 bod 4 nařízení o EPR.

pravidel a metody doručování jsou rozdílné, že je lze stěží formulovat do kompaktní formy v rámci jednoho ustanovení.²¹⁷

Zatímco v Německu doručování písemností probíhá ex offio, v Itálii se jedná o povinnost stran řízení.²¹⁸ Z české úpravy se § 174b odst. 1 o. s. ř. použije pouze v případech, kdy je doručován EPR žalovanému s bydlištěm na území ČR, bez ohledu na to, zda byl EPR vydán českým soudem či soudem jiného členského státu.²¹⁹ Jak již bylo uvedeno, česká právní úprava je tak přísnější než evropská, což může hrát roli při úvahách žalobce, u jakého soudu svůj nárok uplatní. Při doručování na území nečlenského státu se bude postupovat podle příslušné mezinárodní smlouvy.²²⁰

Lze si rovněž povšimnout, že oproti nařízení o drobných nárocích EPR primárně nesetrvává na doručení s dokladem o přijetí (viz čl. 14 nařízení o EPR). Tato otázka je řešena jinak i oproti české úpravě evropského platebního rozkazu,²²¹ i oproti „českému“ platebnímu rozkazu,²²² když v obou případech se vyžaduje doručení do vlastních rukou žalovaného a možnost náhradního doručení je vyloučena. Jak vyplývá ze statistik Ministerstva spravedlnosti,²²³ v roce 2017 došlo k převodu řízení o elektronickém platebním rozkazu do klasického civilního řízení v 51 – 56 % procentech případů, kdy zdaleka nejčastějším důvodem je zrušení elektronického platebního rozkazu soudem, mj. právě pro nedoručitelnost.²²⁴ Při nedoručitelnosti praxe naráží zejména na neochotu dlužníků vyzvedávat si své obálky nebo na to, že dlužník ve skutečnosti pobývá na jiné adrese.²²⁵ Problémy samozřejmě mohou být o to větší v případech přeshraničního doručování.

Z výše uvedených důvodů lze vyzdvihnout úpravu o EPR, která umožňuje i doručení bez dokladu o přijetí žalovaným, např. vhozením do schránky.²²⁶ Na druhou stranu lze shrnout, že česká úprava je jistě více souladná s požadavky čl. 6 ECHR.

²¹⁷ KRAMER, Xandra. Enhancing Enforcement... s. 25.

²¹⁸ BŮHL, Lukas. *The European Order for Payment procedure...* s. 16.

²¹⁹ SIMON, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...* S. 3204.

²²⁰ Např. Úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních podepsaná v Haagu dne 15. 11. 1965 a vyhlášená pod č. 85/1982 Sb.

²²¹ Viz § 174b odst. 1 OSŘ.

²²² Viz § 173 odst. 1 OSŘ.

²²³ Ministerstvo spravedlnosti. *České soudnictví 2017: výroční statistická zpráva* [online]. Ministerstvo spravedlnosti: 2018 [cit. 3. 2. 2019]. Dostupné online na https://www.justice.cz/documents/12681/719244/2017_vyrocní_stat_zprava.pdf/27ba4524-49cb-4744-b834-2c6812f13e5d. S.39.

²²⁴ Viz § 173 odst. 2 OSŘ.

²²⁵ CHMEL, Jan. Doručování platebního rozkazu fikcí: efektivnější justice, nebo stroj na vytváření pohledávek? [online]. Právní prostor, 9. 10. 2015 [cit. 3. 2. 2019]. Dostupné online na <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/dorucovani-platebniho-rozkazu-ficki-efektivnejsi-justice-nebo-stroj-na-vytvareni-pohledavek>.

²²⁶ Viz čl. 14 odst. 1 písm. c) nařízení o EPR.

V případě, že by nebyly požadavky na doručení EPR naplněny, nezačala by běžet lhůta k podání odporu, čímž dojde rovněž k vyloučení aplikace článků 16 až 20 nařízení o EPR. Pokud by takováto vada vyšla najevo až po prohlášení EPR za vykonatelný titul, musí mít žalovaný možnost namítnout tuto vadu. V případě prokázání vady doručování musí dojít k neplatnosti prohlášení o vykonatelnosti. Toto vyplývá z judikatury Soudního dvora ve věci Finanmadrid EFC SA v. Jesús Vicent Albán Zambran.²²⁷

Poměrně zásadní nevýhodou je, že se EPR žalobci zasílá až v okamžiku, kdy se stane vykonatelným, a to až společně s prohlášením o vykonatelnosti – viz čl. 18 bod 3 nařízení o EPR, což je rozdíl oproti české právní úpravě, kdy se zasílá již vydaný EPR. Je to rovněž rozdíl oproti čl. 7 odst. 2 nařízení o drobných nárocích. V dalším průběhu řízení o EPR je žalobce informován až o skutečnosti, že žalovaný podal odpor a o převedení na vnitrostátní řízení v souladu s čl. 17 bodu 5 nařízení 2015/2421. Žalobce tak může být poměrně dlouhou dobu v nejistotě stran průběhu řízení. Domnívám se, že v tomto ohledu by se zákonodárce *de lege ferenda* mohl inspirovat u nařízení o drobných nárocích.

3.7. Odpor

Odpor je prostředek popření nároku, charakteristický právě pro toto řízení. Podle čl. 16 bod 3 nařízení o EPR odpor nemusí být odůvodněn, postačí uvedení, že se nárok popírá. Podle rozhodnutí Soudního dvora ve věci Goldbet Sportwetten GmbH v Massimo Sperindeo,²²⁸ odpor není považován za první obranu ve věci samé, nýbrž směřuje pouze k popření nároku. Pokud by byl odpor považován za první obranu ve věci samé, znamenalo by to, že řízení o EPR a běžné občanské řízení, které po něm následuje, v zásadě představují jedno a totéž řízení. Tomu tak být nemůže už jen z toho principu, že první řízení probíhá u soudu stanoveného na základě Brusel I bis, zatímco druhé podle vnitrostátních pravidel. Tedy toto řízení neprobíhá nezbytně u téhož soudu, který byl příslušný na základě pravidel nařízení Brusel I bis.

Odpor je brán jako kompenzace za potlačení práva na přístup soudu, což lze považovat za souladné s čl. 6 ECHR, pokud je takovéto potlačení podmíněno procesní nečinností žalovaného.²²⁹

²²⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 2015, *Finanmadrid EFC SA v. Jesús Vicent Albán Zambran a další*, spojené věci C-119/13 a C-120/13, Úř. věst. C 164, 8. 6. 2013.

²²⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2013 ve věci *Goldbet Sportwetten GmbH v Massimo Sperindeo*, C – 144/12, Sb. soud. rozh. Bod 23 a násl.

²²⁹ Viz náleží Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2014, sp. zn. I ÚS 2733/13.

Pokud není odpor podán na formuláři F²³⁰, nemá tato skutečnost vliv na jeho platnost.²³¹ Po řádně podaném odporu řízení pokračuje před příslušným vnitrostátním soudem. Řízení o EPR může pokračovat podle řízení o drobných nárocích²³² či podle vnitrostátního občanskoprávního řízení. I samotný převod nároku do vnitrostátního řízení se řídí *lex fori*.²³³

Pokud nedojde k podání odporu ve stanovené lhůtě, prohlásí soud původu neprodleně EPR za vykonatelný, k čemuž použije vzorový formulář G²³⁴.

3.8. Subsidiární aplikace vnitrostátního práva

Stejně jako v případě nařízení o drobných nárocích, i v případě řízení o EPR je výslovně stanovena povinnost subsidiární aplikace vnitrostátního práva.²³⁵ Nařízení o EPR se oproti nařízení o drobných nárocích např. nevyjadřuje k otázce nákladů řízení.

Mohla by tak vzniknout otázka, zda bude mít strana řízení nárok na náhradu nákladů právního zastoupení, když zastoupení není podle čl. 24 povinné, a tedy právní zastoupení je čistě na vůli a na vlastní náklady strany řízení.²³⁶ Domnívám se, že takovýto výklad není přípustný, neboť si lze představit případ, kdy žalobce po odmítnutí návrhu zplnomocní advokáta v zemi, kde soudní řízení probíhá, aby došlo k úspěšnému uplatnění nároku; na druhé straně pak může dojít ke zplnomocnění ze strany žalovaného, který se neumí kvalifikovaně vyjádřit na svou obranu. V obou případech si myslím, že se jedná o účelně vynaložené náklady a odepření jejich náhrady by znamenalo ztížení přístupu ke spravedlivému soudnímu řízení. Domnívám se, že by bylo vhodné se v tomto směru minimálně inspirovat *de lege ferenda* u nařízení o drobných nárocích.²³⁷ Stejně jako u nařízení o drobných nárocích, žalobce musí myslet na včasné zaslání předžalobní výzvy.²³⁸

Nařízení o EPR se rovněž nevyslovuje k otázce následného postupu soudu po podání odporu. V českém právním prostředí bude třeba postupovat v souladu s § 174 odst. 2 OSŘ, tedy nepřistoupit ke skončení řízení bez dalšího, neboť zde stále bude existovat nárok žalobce, o němž je třeba rozhodnout.²³⁹

²³⁰ Příloha č. 6 nařízení o EPR.

²³¹ Bod 23 recitálu nařízení o EPR.

²³² Tato možnost je výslovně zakotvena čl. 17 odst. 1 písm. a) nařízení 2015/2421.

²³³ Čl. 17 bod 4 nařízení 2015/2421.

²³⁴ Příloha 7 nařízení o EPR.

²³⁵ Čl. 26 nařízení o EPR.

²³⁶ BEAUMONT, Paul; BURCU, Yuksel. In: BEAUMONT, Paul; DANOV, Mihail; TRIMMINGS, Katarina a kol. *Cross-border litigation in Europe*. Oxford and Portland, Oregon. 2017. S. 119.

²³⁷ Viz čl. 29 nařízení o drobných nárocích.

²³⁸ Viz kapitola 2.8 této práce.

²³⁹ SIMON, Pavel. In In DRÁPAL, Ljubomir; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád...* s. 3210.

3.9. Uznání a výkon rozhodnutí

Základní východisko je stejné jako u nařízení o drobných nárocích, tedy vykonatelné rozhodnutí vydané v 1 členském státě se uzná a vykoná v jiném členském státě, aniž je nutná doložka vykonatelnosti a bez možnosti napadnout jeho uznání²⁴⁰. Ustanovení čl. 19 nařízení o EPR upravující uznání a výkon rozhodnutí, je téměř identické s čl. 20 nařízení o drobných nárocích. U čl. 19 nařízení o EPR se hovoří o uznání a výkonu EPR, který se v členském státě stal vykonatelným, kdežto u nařízení o drobných nárocích se jedná o vykonatelné rozhodnutí, bez ohledu na to, zda došlo k podání opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí.²⁴¹ Domnívám se, že je to právě proto, že odpor se nepovažuje za obranu ve věci a navíc se u řízení o EPR jedná o formální přezkum návrhu na jeho vydání; kdežto v řízení o drobných řízeních se jedná o rozhodnutí vydané po materiálním přezkumu návrhu na zahájení řízení, jakož i obrany žalovaného.

Dalším rozdílem je, že v rámci řízení o drobných nárocích se hovoří o vykonatelnosti jakéhokoliv rozhodnutí (tedy např. i rozsudku pro uznání, kdy se nejedná o nesporný nárok), kdežto v nařízení o EPR se hovoří pouze o vykonatelnosti EPR. U výkonu rozhodnutí o EPR se nevyžaduje osvědčení potřebné podle čl. 21 odst. 2 písm. b) nařízení o drobných nárocích; v tomto je tedy výkon snazší u EPR.

V nařízení o EPR není obsažen tentýž zákaz jako v čl. 21 odst. 3 nařízení o drobných nárocích; osobně se však domnívám, že požadavek, aby věřitel měl pověřeného zástupce či poštovní adresu v členském státě výkonu, je neslučitelný s požadavkem stanoveným čl. 21 odst. 1 nařízení o EPR.

3.9.1. Zamítnutí výkonu rozhodnutí

Možnost zamítnutí výkonu rozhodnutí je stejně stanovená jako v nařízení o drobných nárocích; oproti nařízení o drobných nárocích je zde navíc ustanovení čl. 22 odst. 2 nařízení o EPR stanovující, že návrh na výkon rozhodnutí se zamítne v případě, kdy žalovaný uhradil celou částku vymáhanou v EPR. V ostatních otázkách tak lze odkázat na podkapitolu 2.9.2. této práce.

3.10. Přezkum rozhodnutí za výjimečných okolností

Žalovaný má právo požádat o přezkum EPR, pokud došlo k doručení EPR bez dokladu o přijetí žalovaným, nicméně toto nebylo učiněno dostatečně včas, aby si žalovaný mohl připravit obhajobu nebo žalovaný nemohl popřít svůj nárok z důvodu *vis maior* či mimořádných

²⁴⁰ Čl. 19 nařízení o EPR.

²⁴¹ Viz podkapitola 2.9.1. této práce.

okolností, které nezavinil²⁴². V prvním případě by se mohlo jednat o případ, kdy se žalovaný přestěhoval na jinou adresu, o čemž uvědomil všechny relevantní subjekty, a přesto změna adresy nebyla brána v potaz.²⁴³ Naopak v případě absence doručení nebude žádost o přezkum úspěšná.²⁴⁴ Stejně tak v případě, kdy dojde k nedodržení lhůty pro podání odporu v důsledku pochybení zástupce žalovaného, se nelze přezkumu domáhat.²⁴⁵

Oproti nařízení o drobných nárocích je zde uvedena navíc možnost přezkumu v případě, kdy byl EPR zjevně vydán chybně či z jiných výjimečných okolností. Mohlo by se jednat o situaci, kdy je EPR založen na nepravdivých informacích uvedených v návrhu, jak uvedl Soudní dvůr ve věci Thomas Cook Belgium NV v Thurner Hotel GmbH.²⁴⁶ Soudní dvůr prosazuje restriktivní výklad čl. 20 nařízení o EPR, což je logické, nemá se jednat o další příležitost žalovanému k tomu podat odpor. Ve zkoumaném případě se společnost Thomas Cook domáhala přezkumu EPR namítnutím nepřislušnosti rakouských soudů s poukazem na to, že se strany dohodly na příslušnosti belgických soudů. V takovémto případě byl žalovaný povinen vznést námitku nepřislušnosti soudu již v odporu, nejedná se tedy o důvod přezkumu EPR.

Zatímco v případě odporu se přezkoumává nárok jako takový, v případě tohoto přezkumu se přezkoumává EPR jako takový. Pouze v případě podání odporu však může vzniknout překážka *res iudicata*.²⁴⁷ Zatímco podáním odporu dochází ke zrušení EPR, na základě oprávněného přezkumu je EPR neplatný od počátku.

²⁴² Viz kapitola 2.10 této práce.

²⁴³ BÜHL, Lukas. *The European Order for Payment procedure...* s. 17.

²⁴⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. září 2014, ve spojených věcech *eco cosmetics GmbH & Co. KG v Virginie Laetitia Barbara Dupuy a Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH v Tetyana Bonchyk*, C-119/13 a C-120/13. Bod 44.

²⁴⁵ Usnesení Soudního dvora ze dne 21. března 2013, *Novontech-Zala kft. v Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH*, C - 324/12. Bod 25.

²⁴⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. října 2015, *Thomas Cook Belgium NV v. Thurner Hotel GmbH*, C-245/14. Bod 45.

²⁴⁷ CRIFO, Carla. *Cross – border enforcement....* s. 139.

Závěr

Jedna z hypotéz stanovená na začátku této práce zněla: řízení o drobných nárocích a řízení o EPR se od sebe podstatně neliší. Jedna z výzkumných otázek zněla: jaké aspekty musí brát věřitel v potaz při rozmyšlení, jakým procesním prostředkem svůj přeshraniční nárok uplatní. Tyto otázky spolu souvisejí, a proto se jejich zodpovězení budu věnovat společně. Pro účely přehlednosti jsem zpracovala následující tabulku, ve které jsou zobrazeny vybrané rozdílné prvky obou nařízení; přičemž všechny považuji za relevantní při jakýchkoliv úvahách věřitele, jak uplatnit přeshraniční nárok.

Při volbě příslušného soudu bude věřitele zajímat mj. rozhodovací praxe vnitrostátních soudů; v průběhu práce bylo poukazováno na rozdílnosti v právních úpravách členských států. Postavení účastníků řízení rovněž může být rozdílné např. díky (ne)přípustnosti jednotlivých důkazních prostředků či díky odlišnému postupu členských států při oceňování nepeněžitých nároků. Rozdílné postavení pak může vyplývat např. z rozdílné právní úpravy opravného řízení v řízení o drobných nárocích.

Z níže uvedených skutečností dovozují, že pro věřitele je obecně výhodnější postupovat cestou EPR, neboť: (1) věcná působnost je širší; (2) není zde stanoven limit hodnoty nároku; (3) statisticky se jedná o kratší řízení (řízení se neprodlužuje čekáním na odpověď žalovaného, od které lze očekávat popření existence nároku), což znamená úsporu času i financí; (4) formuláře jsou více uzpůsobené praktickému užívání; (5) v 1. fázi zásadně nemusí přikládat důkazní prostředky – lze očekávat nižší náklady řízení; (6) díky pasivitě dlužníka může dojít k vydání exekučního titulu do 30 dnů od podání návrhu; (7) k uznání a výkonu rozhodnutí v jiném členském státě není třeba žádné osvědčení (ani doložka vykonatelnosti); (8) po uplynutí lhůty k podání odporu jsou velmi omezené možnosti přezkumu daného rozhodnutí; (9) z pohledu věřitele je právní úprava doručování příznivější a měla by zmírnit průtahy v řízení.

Jak je patrné z Přílohy č. 2, řízení o drobných nárocích není v praxi užíváno zdaleka tak často, jako je tomu v případě řízení o EPR; tato statistika spíše podporuje můj závěr vysvětlený výše.

Domnívám se, že níže uvedený výčet prvků je způsobilý obhájit vyvrácení stanovené hypotézy, když z tabulky plyne mnoho rozdílů mezi jednotlivými úpravami.

Tabulka zobrazení některých rozdílů (příp. společných prvků) mezi nařízením o drobných nárocích a nařízením o EPR		
Zkoumaná otázka	Nařízení o drobných nárocích	Nařízení o EPR
Věcná působnost - přeshraniční případ - sporné nároky - <i>acta iure imperii</i> - hodnota nároku - nepeněžitě nároky - nárok z rozhodčího řízení - nárok pracovní právní - nájem nemovitosti - osobní stav + způsobilost k PP - porušení práva na ochranu soukromí a osobnostních p. - vyživovací povinnost - majetková p. ze vztahů obdobných manželství	alespoň 1 strana bydliště v jiném členském státě, než je stát fora ano ne nepřevyšující 5.000,- EUR ano ne ne ne (ano peněžitě pohledávky) ne ne ne	alespoň 1 strana bydliště v jiném členském státě, než je stát fora ne ne není limit ne ano ano ano ano? ano? (nesmí spadat pod mimosmluvní závazek) ano? ano (zajištění soběstačnosti) ano
Řízení - formulářové, písemné - koncepce řízení - prvotní přezkum návrhu soudem - nutnost přikládat přílohy k návrhu - možnost žalovaného odmítnout dokument v cizím jazyce - možnost soudu požadovat překlad dalších předložených dokumentů - nařízení ústního jednání - přípustné důkazní prostředky	ano jednotné řízení materiální (po zvážení odpovědi + možnost dokazování / ústního jednání) ano, podle čl. 4 odst. 1 nařízení o drobných nárocích -> vyšší náklady řízení ano, čl. 6 odst. 3 nařízení o drobných nárocích ano, čl. 6 odst. 2 nařízení o drobných nárocích čl. 8 nařízení – použití videokonference písemné výpovědi svědků, znalců a stran; ostatní dle lex fori	ano 2 fáze řízení: 1) do podání odporu; 2) po podání odporu formální (možnost automatizovaného zpracování + čl. 12 odst. 4 písm. a) nařízení EPR) ne, povinnost popisu důkazních prostředků ano, judikatura Soudního dvora ne neupraveno; dle lex fori neupraveno; dle lex fori
Formuláře - možný počet pohledávek	1	50

- možný počet úrokových sazeb - pole pro uplatnění kapitalizovaného ÚZP a OÚ - statement of truth - fakultativní náležitosti	1 ne ne návrh na konání ústního jednání	20 ano ano činnost soudu po podání odporu
- právní povinnost státu zajistit součinnost při vyplňování	ano	ne
Obrana žalovaného	před vydáním rozhodnutí	rozhodnutí možné vydat bez obrany žalovaného; odpor považován za pouhé popření
Rozhodnutí: - předpokládaná doba vydání rozhodnutí	počítáno 74 dnů (do 14 dnů zaslání návrhu žalovanému; odpověď do 30 dnů; do 30 dnů od obdržení odpovědi vydání rozhodnutí)	do 30 dnů od podání návrhu
- okamžik zaslání rozhodnutí žalobci	do 30 dnů od ústního jednání / obdržení všech informací	až nabytím vykonatelnosti
- doručování rozhodnutí	primárně setrvání na doručení s dokladem o přijetí; alternativně elektronicky a poštou	alternativně s / bez dokladu o přijetí, pokud přípustné podle vnitrostátního práva (x srov. § 174b odst. 1 o. s. ř.)
- vykonatelnost rozhodnutí	předběžně vykonatelné, tj. bez ohledu na podání opravného prostředku (+ jakékoliv rozhodnutí v řízení o drobných nárocích)	uznání + výkon možný u vykonatelného EPR
Uznání a výkon rozhodnutí - základní východisko	uznání + výkon rozhodnutí z čl. státu v jiném čl. st. bez prohlášení vykonatelnosti + bez možnosti napadnout uznání	uznání + výkon rozhodnutí z čl. státu v jiném čl. st. bez prohlášení vykonatelnosti + bez možnosti napadnout uznání
- potřeba osvědčení k výkonu - potřeba pověřeného zástupce / pošt. adresy v čl. státě výkonu	ano ne, viz čl. 21 odst. 2 nařízení	ne ne? (výslovně neupraveno; jinak rozpor s čl. 21 odst. 1 nařízení)
průměrná délka řízení u vybraných zemí (2013): - Bulharsko - Francie - Polsko	6 měsíců 4,6 měsíců 6,3 měsíců	30 dnů 2 měsíce 4,5 měsíce

Další výzkumné otázka zněla: jaké jsou problematické stránky s přihlédnutím k praktické aplikaci obou nařízení? I přes problematické aspekty, na které jsem upozorňovala v rámci práce, považuji za důležité zdůraznit, že jakékoliv snahy zákonodárce vedoucí k vytvoření mechanismu, jímž dojde k usnadnění vymáhání zahraničních pohledávek, lze jen uvítat.

Jak je patrné na níže uvedeném výčtu problematických prvků, nelze dle mého názoru hovořit o komplexní právní úpravě, a to ani v jednom případě. Zejména požadavek na subsidiární aplikaci vnitrostátního práva přináší řadu otázek, z nichž tato diplomová práce se věnovala jen některým z nich. To pochopitelně přináší věřiteli nejistotu stran průběhu řízení a klade na něj vyšší nárok obezřetnosti z hlediska znalosti vnitrostátních právních úprav.

Zatímco právní úprava nařízení o EPR je dle mého názoru poměrně zdařilá, koncepce řízení o drobných nárocích není z mého pohledu příliš praktická. Jak jsem již uvedla v této práci, domnívám se, že pro věřitele je snazší zkusit podat návrh na vydání EPR a spoléhat na pasivitu dlužníka, kdy do 30 dnů může dojít k vydání rozhodnutí. Z přílohy č. 1 se podává, že odpor není podáván tak často a zároveň je EPR vydán v solidním procentu případů (viz Německo). Díky prvotnímu formálnímu přezkumu návrhu soudem lze teoreticky očekávat výzvy k doplnění návrhu ze strany soudu v nižší míře u řízení o EPR.

Řízení o drobných nárocích se i v případě pasivity dlužníka celé protahuje čekáním na jeho odpověď a její doručení žalobci. Statisticky řízení trvá delší dobu a lze očekávat vyšší náklady řízení díky potřebě překladu příloh. Některé teoreticky přívětivé pasáže nařízení o drobných nárocích v praxi selhávají (např. možnost požadovat překlad jiných dokumentů; požadavek konání videokonference etc.). Nelze opomenout prakticky ne příliš uzpůsobené formuláře.

Z mého pohledu problematické aspekty jsem znovu pro dosažení přehlednosti zpracovala do tabulky, stejně jako návrhy k diskusi *de lege ferenda*. Předestírám, že nejsem příznivcem častých novelizací, ale domnívám se, že minimálně by tyto podněty mohly sloužit k rozšířenějšímu užívání obou nařízení a mohly by pomoci odstranit některé problémy.

Problematické aspekty nařízení o drobných nárocích a nařízení o EPR + návrhy na zlepšení a <i>de lege ferenda</i>		
problém	nařízení o drobných nárocích / nařízení o EPR	možné řešení; úvahy <i>de lege ferenda</i>
není stanoven způsob, jak postupovat při oceňování nepeněžitých nároků	nařízení o drobných nárocích	přípustnost odborného vyjádření, případně znaleckého dokazování (setrvání na znaleckém dokazování může být více nákladné)
výše nároku – jen 30 % nároků v roce 2013 do 10.000,- EUR	nařízení o drobných nárocích	zvýšení alespoň na původně požadovaných 10.000,- EUR
nedostatečné zajištění praktické pomoci stranám při vyplňování formulářů	v obou případech	jasně určený orgán k pomoci při vyplňování; u EPR dokonce zakotvení této povinnosti
možnost odmítnutí písemností	nařízení o EPR	<i>„Žalovaný má právo odmítnout přijetí návrhu na vydání EPPR, stejně jako EPR samotný, pokud se má za to, že jim žalovaný nerozumí, nebo k nimž není připojen překlad do některého z jazyků, jak vyžaduje čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1393/2007, o čemž musí být žalovaný pomocí formuláře uvedeného v příloze II tohoto nařízení řádně poučen.“</i>
zlepšení formulářů	nařízení o drobných nárocích	inspirace u nařízení o EPR -> větší množství polí pro OÚ a ZÚZP, stejně jako jejich kapitalizaci; možnost uplatnění většího množství pohledávek; zavedení pole pro napadnutí příslušnosti soudu; vytvoření nového pole odůvodňujícího, že nárok nespadá do věcné působnosti nařízení
zlepšení formulářů	v obou případech	odstranění povinnosti věřitele popisovat důkazní prostředky; nahrazení těchto polí možnosti výběru z navolených možností tak, aby odpadla potřeba tyto překládat
není stanovena lhůta pro rozhodnutí po provedeném dokazování	nařízení o drobných nárocích	dle systematiky zákona zřejmě stanovení 30 denní lhůty (srov. lhůty v čl. 7 nařízení o drobných nárocích)
nedostatečné zakotvení přípustných důkazních prostředků	v obou případech	u EPR inspirace nařízením o drobných nárocích + výslovné zavedení přípustnosti listinných důkazů
upřesnění, co lze žádat v nákladech řízení	nařízení o EPR	upřesnění, že lze žádat náhradu nákladů právního zastoupení – inspirace u čl. 29 recitálu nařízení o drobných nárocích
jaké sankce mohou být uloženy při porušení statement of truth	nařízení o EPR	upřesnění, případně upuštění od tohoto zakotvení

nepřehledná úprava doručování	v obou případech	„Písemnosti se doručují v souladu s vnitrostátními předpisy poštou nebo elektronickými prostředky (za podmínek čl. 13 nařízení 2015/2421 – s dokladem o přijetí žalovaným). Pokud takového doručení není možné, lze doručit písemnost bez dokladu o přijetí žalovaným.“
EPR se zasílá žalobci až jako vykonatelný titul	nařízení o EPR	inspirace u nařízení o drobných nárocích -> zaslání EPR již v okamžiku vydání EPR
není výslovně stanoven zákaz požadovat pověřeného zástupce / doručovací adresu v členském státu výkonu	nařízení o EPR	inspirace u nařízení o drobných nárocích -> výslovný zákaz
nemožnost podat odvolání co do nákladů řízení	řízení o EPR	Inspirace § 174 odst. 2 o. s. ř.
nedostatky videokonference	v obou případech	odpovědnost členských států – nedostatečná technika
nedostatečná propagace těchto řízení	v obou případech	odpovědnost členských států

Konečně poslední hypotéza zněla, že nařízení 2015/2421 přineslo pozitivní změny, které jsou způsobilé usnadnit uplatňování přeshraničních nároků právě prostřednictvím zkoumaných nařízení. Po zhodnocení zásadnějších změn se domnívám, že lze tuto hypotézu potvrdit. Pro účely přehlednosti jsem opět vypracovala tabulku, ve které hodnotím, zda lze považovat změny za pozitivní či nikoliv.

Vybrané změny provedené nařízením 2015/2421		
Dotčený článek	Čeho se změna týká?	Pozitivní změna?
Čl. 2 nařízení o drobných nárocích	zvýšení limitu na 5.000,- EUR + upřesnění věcné působnosti	ano, limit 2.000,- EUR nedostatečný; posílení právní jistoty
Čl. 5 nařízení o drobných nárocích	upřesnění možnosti konání ústního jednání	ano, upřesnění mezí úvahy soudu -> právní jistota adresátů
čl. 8 nařízení o drobných nárocích	stanoveno použití videokonference (x dříve jen zakotvení možnosti videokonference)	teoreticky ano, ale praktické problémy při videokonferenci pořád přetrvávají (-)
čl. 9 nařízení o drobných nárocích	dokazování	spíše zpřesnění článku, bez zásadnějších změn
čl. 11 nařízení o drobných nárocích	poskytování praktické pomoci stranám při vyplňování formulářů	teoreticky ano; praktické problémy neustále přetrvávají
čl. 13 nařízení o drobných nárocích	doručování – stanovení naroveň doručování poštou a elektronickými prostředky	teoreticky způsobilá přinést snížení nákladů řízení (+), ale právní úprava méně přehledná (-)
čl. 15a nařízení o drobných nárocích	soudní poplatky – výše + distanční úprava	ano, viz kapitola 2.3 této práce
čl. 18 nařízení o drobných nárocích	možnost uzavření soudního smíru	ano, zpřesnění -> právní jistota adresátů
čl. 17 nařízení o EPR	možnost převedení do řízení o drobných nárocích po podání odporu žalovaným	teoreticky ano, otázkou je, jak bude tato úprava prakticky aplikovatelná
čl. 25 nařízení o EPR	soudní poplatky – výše	ano, viz výše

Příloha č. 1 - Statistické údaje o využívání EPR ve vybraných zemích (pokud není uvedeno jinak, týkají se roku 2012)²⁴⁸

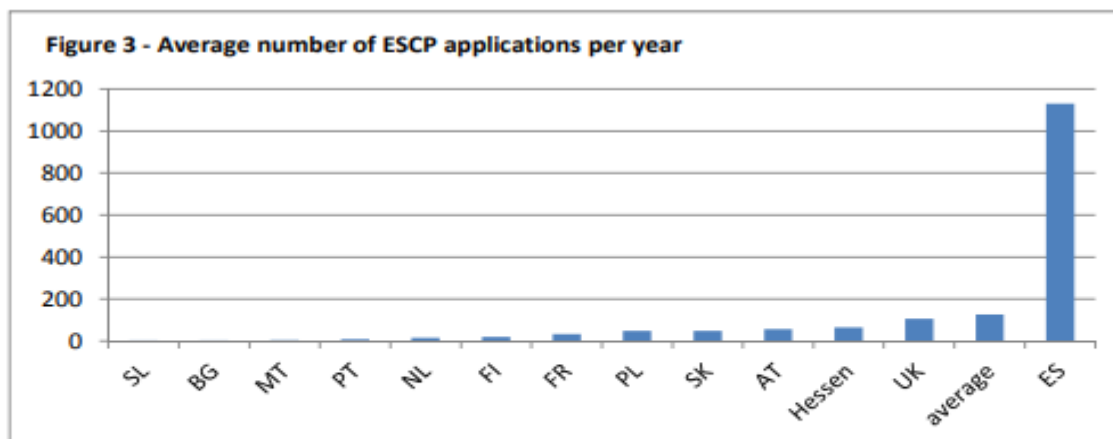
	Počet návrhů	Platební rozkazy k výkonu	Návrhy vrácené za účelem doplnění / opravy	Změna návrhu	Počet odporů	Počet vydaných platebních rozkazů	Délka řízení
Belgie	319	•	několik málo	několik málo	•	261	1–2 týdny
Bulharsko	109	54	14	1	4	82	30 dnů
ČR (2013)	358	•	•	•	•	210	2 týdny až 6 měsíců
Německo	4 130	•	85 %	5 %	633	90 %	2–3 týdny
Finsko (2013)	633	•	Méně než 10	Méně než 10	52	Přibl. 400	2 měsíce
Slovensko (2013)	86	8	14	4	16	54	1 – 9 měsíců
Řecko	168	•	•	0	>50 %	149	1–2 měsíce
Španělsko	63	•	•	•	•	72***	8 měsíců
Francie	335	•	118	•	+/- 16 %	305	2 měsíce
Slovinsko	12	35	1	5	1	7	5 měsíců
Rakousko	2 119	•	129	1	212	2 074	1,5–4 měsíce
Polsko	1 800 od 2008	0	263	50	194	1 016	4,5 měsíce

²⁴⁸ Evropská komise. Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu [online]. Brusel: 13. 10. 2015. Dostupné online na <<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/CS/1-2015-495-CS-F1-1.PDF>>. [Cit. 14. 1. 2019].

legenda:

• nebyly poskytnuty žádné údaje; ** Pro evropské platební rozkazy neexistují samostatné statistiky; jsou statisticky zpracovávány společně s vnitrostátními platebními rozkazy; *** Včetně návrhů z předchozích let.

Příloha č. 2 – průměrný počet návrhů na zahájení řízení o drobných nárocích v roce 2013²⁴⁹

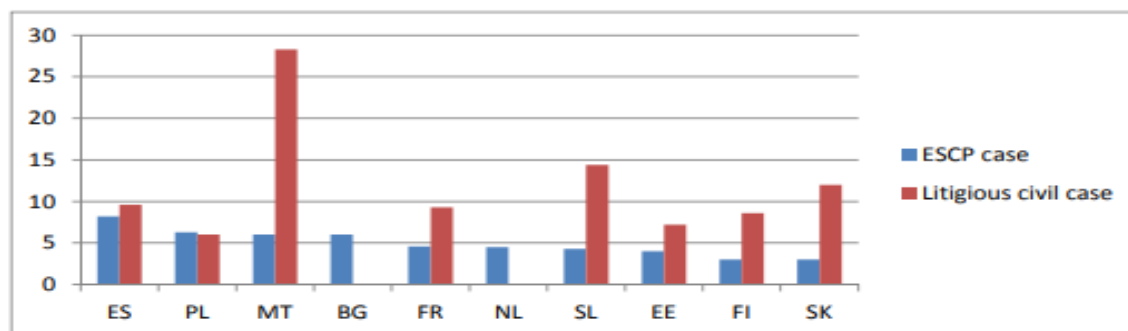
Data source: see annex 2.

⁸⁶ Calculated on the basis of data for 12 Member States, plus the German region of Hessen.

²⁴⁹ European Parliament. European Small Claims Procedure. Legal analysis of the Commission's proposal to remedy weaknesses in the current system [online]. European Union: 2014 [cit.16. 2. 2019]. Dostupné online na <[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542137/EPRS_IDA\(2014\)542137_REV1_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542137/EPRS_IDA(2014)542137_REV1_EN.pdf)> S. 20

Příloha č. 3 - graf znázorňující průměrnou délku řízení o drobných nárocích v porovnání s běžným civilním řízením v roce 2013.²⁵⁰

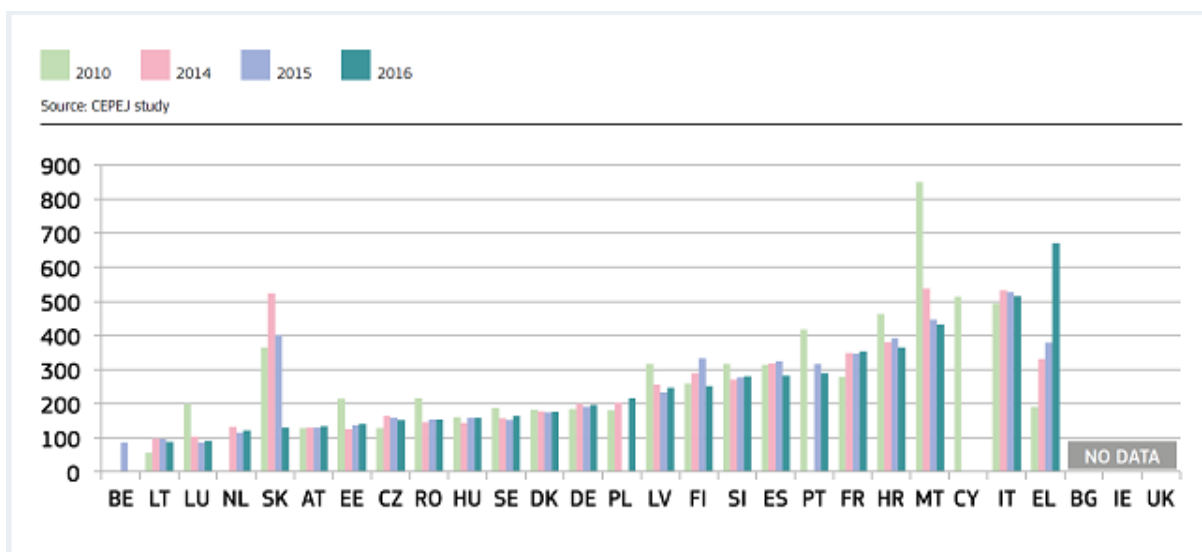
Figure 4 - Average duration of ESCP litigation and ordinary civil litigation (in months)

Sources: *Deloitte study*, p. 31 on the basis of data collected by Deloitte in June 2013; Average duration of litigious civil cases in selected Member States according to CEPEJ study (2012, data for 2010), p. 184 (data adapted from days to months, whereby 1 month = 30 days); Data for Netherlands according to: Kramer, Xandra E. and Ontanu, Elena Alina, [The Functioning of the European Small Claims Procedure in the Netherlands: Normative and Empirical Reflections](#) (27 September 2013). *Nederlands Internationaal Privaatrecht* 2013(3), p. 322.

²⁵⁰European Parliament. European Small Claims Procedure. Legal analysis of the Commission's proposal to remedy weaknesses in the current system [online]. European Union: 2014 [cit.16. 2. 2019]. Dostupné online na <[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542137/EPRS_IDA\(2014\)542137_REV1_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542137/EPRS_IDA(2014)542137_REV1_EN.pdf)>. S. 21.

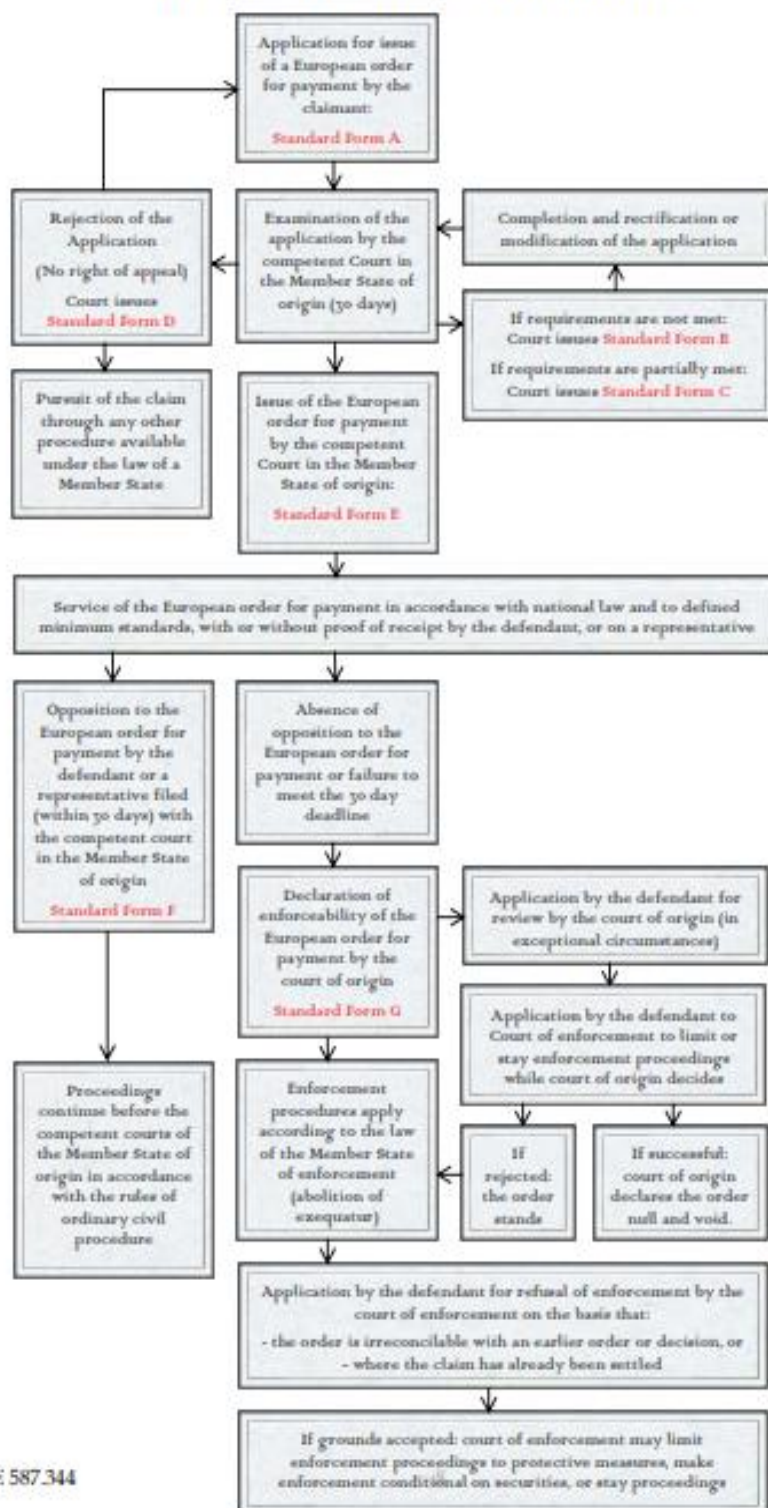
Příloha č. 4 – srovnání zemí EU podle délky řízení v civilních a obchodních sporech²⁵¹

²⁵¹ European Commission. *The 2018 EU scoreboard* [online]. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018 [cit. 3. 2019]. Dostupné online na https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2018_en.pdf.

4. Functioning of the European order for payment procedure

Table 1: Flowchart of the stages in the procedure

PE 587.344

²⁵² Reynolds Stephan. *The European payment for order procedure* [online]. European union: říjen 2016 [cit.16. 2. 2019]. Dostupné online na <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c5b178fa-fee6-4fbf-8026-33a15cd2f520/language-en>. S. 10.

Seznam použitých zdrojů

Monografie, komentáře

- 1) BEAUMONT, Paul; DANOV, Mihail; TRIMMINGS, Katarina a kol. *Cross-border litigation in Europe*. Oxford and Portland, Oregon. 2017. 864 s.
- 2) BŘÍZA, Petr a kol. *Zákon o mezinárodním právu soukromém*. Praha: C.H.Beck, 2014. 745 s.
- 3) CRIFO, Carla. *Cross – border enforcement of Debts in European Union: Default Judgements, Summary Judgements and Orders for Payment*. The Netherlands: Wolters Kluwer, 2009. 439 s.
- 4) DAVID, Ludvík a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 2056 s.
- 5) DRÁPAL, Ljubomír; BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2009. 2500 s.
- 6) HRNČIŘÍKOVÁ, Miluše; RYŠAVÝ, Lukáš. *Mezinárodní právo soukromé. Procesní otázky*. Univerzita Palackého v Olomouci: 2014. 250 s.
- 7) KMEC, Jiří a kol. *Evropská úmluva o lidských právech*. Praha: C.H.Beck, 2012. 1696 s.
- 8) KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé*. Brno: Doplněk, 2009. 462 s.
- 9) MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter a kol. *European Commentaries on Private International Law. Brussels I Regulation, 2nd Revised Edition*. Munich: s.e.l.p., 2012. 960 s.
- 10) MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. Praha: C. H.Beck, 2009. 296 s.
- 11) OLEXOVÁ, Zuzana. *Európsky platobný rozkaz = The European order for payment*. Ostrava: Key Publishing, 2013. 130 s.
- 12) PFEIFFER, Magdalena. *Kritérium obvyklého pobytu v mezinárodním právu soukromém*. Praha: Leges, 2013. 192 s.
- 13) SVOBODA a kol. *Občanský soudní řád. Komentář, 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2017. 1632 s.
- 14) TOMÁŠEK, Michal; TÝČ, Vladimír a kol. *Právo evropské unie*. 1. vydání . Praha: Leges, 2013. 496 s.

Odborné články, včetně článků dostupných [online]

- 1) BRODEC, Jan. Evropský exekuční titul a evropský platební rozkaz. *Právník*, roč. 2005, č. 9.
- 2) BRÍZA, Petr. Nový český zákon o mezinárodním právu soukromém v kontextu práva EU a mezinárodních smluv. *Právní rozhledy*, roč. 2013, č. 17, s. 580 a násl.
- 3) BÜHL, Lukas. *The European Order for Payment procedure from a German point of view* [online]. Mmrecht.com, červen 2010 [Cit. 6. 2. 2019]. Dostupné online na https://www.mmrecht.com/claim_collection/EOFP_from_a_German_POV.pdf. 22 s.
- 4) CORNETTE, F. Analyse critique de la proposition de la Commission européenne en date du 19 novembre 2013 modifiant le règlement Petits litiges. *Chronique de droit international privé*, L.P.A., 17 nov. 2014. 35 s.
- 5) FIORINI, Aude. Facilitating Cross-Border Debt Recovery – The European Payment Order for Small Claims Regulation. *International and Comparative Law Quarterly* [online]. 2008, č. 57 [cit. 10. 8. 2018]. Dostupné online na <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/incolq57&div=27&start_page=449&collection=journals&set_as_cursor=3&men_tab=srchresults>. S. 449.
- 6) GHEORGE, Cristina-Marilena. The European Order for payment procedure [online]. *AGORA International Journal of Juridical Sciences*, 2013, č. 2 [cit. 2. 2. 2019]. Dostupné online na <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/agoraijs2013&collection=journals&id=319&startid=&enddid=324>.
- 7) GUINCHARD, Emmanuel. *L'Europe, la procédure civile et le créancier: l'injonction de payer européen et la procédure européenne de règlement des petits litiges* [online] Academia.edu, říjen/prosinec 2008 [cit. 10. 2. 2019]. Dostupné online na <http://www.academia.edu/13440601/L'Europe_la_proc%C3%A9dure_civile_et_le_cr%C3%A9ancier_linjonction_de_payer_europ%C3%A9enne_et_la_proc%C3%A9dure_europ%C3%A9enne_de_r%C3%A8glement_des_petits_litiges>.
- 8) HAIBACH, Georg. Commission Proposal for a Regulation Establishing a European Small Claims Procedure: An Analysis [online]. *European Review of Private Law*, roč. 2005, č. 13 [cit. 2. 8. 2018]. Dostupné online na https://heinonline.org/HOL/Page?public=true&handle=hein.kluwer/erpl0013&div=42&start_page=593&collection=kluwer&set_as_cursor=0&men_tab=srchresults. S. 593 a násl.

- 9) CHMEL, Jan. Doručování platebního rozkazu fikcí: efektivnější justice, nebo stroj na vytváření pohledávek? [online]. *Právní prostor*, 9. 10. 2015 [cit. 3. 2. 2019]. Dostupné online na <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/dorucovani-platebniho-rozkazu-fikci-efektivnejsi-justice-nebo-stroj-na-vytvareni-pohledavek>.
- 10) KISTLER, Richard Emanuel. Effect of exclusive choice-of-court agreements in favour of third states within the Brussels I Regulation Recast [online]. *Journal of Private International Law*, 2018. Vol. 14, No. 1 [cit. 10. 1. 2019]. Dostupné online na <<http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=5&sid=29949ee9-9679-46b0-8026-19a2ee3223b2%40sdc-v-sessmgr06>>. S. 66 a násl.
- 11) KRAMER, Xandra. *Enhancing Enforcement in European Union. The European Order for Payment Procedure and its implementation in the Member States, particularly in Germany, the Netherlands and England*. [online]. SSRN.com, 5. října 2010 [cit. 2. 8. 2018]. Dostupné online na https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1620370. S. 24.
- 12) ONTANU, Elena Alina; PANNEBAKKER, Ekaterina. Tackling language obstacles in cross border litigation: the European Order for Paymen and the Small Claims Procedure Approach [online]. 5 *Erasmus L. Rev.*, 169 (2012) [cit. 11. 10. 2018]. Dostupné online na <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/erasmus5&collection=journals&id=175&startid=&endid=192>.
- 13) ŘEHULOVÁ, Lenka. Upomínací řízení v německém civilním procesu aneb jak vymoci peněžitou pohledávku za německým dlužníkem. *Právní rozhledy*, 2010, č. 9, str. 315.
- 14) SILVER, Sterling Jay. Equity of Arms and Adversial Process: A New Constitutional Right [online]. *Wis. L. R.*, č. 1007, 1990 [Cit. 14. 9. 2018]. Dostupné online na <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/macqjbul5&div=4&start_page=73&collection=journals&set_as_cursor=0&men_tab=srchresults>.
- 15) SZABOVÁ, Anna; ŠERÁ, Michaela. *Evropské řízení o drobných nárocích* [online]. Epravo.cz, 12. 3. 2009. [cit. 28. 1. 2019]. Dostupné online na <https://www.epravo.cz/top/clanky/evropske-rizeni-o-drobnych-narocich-55592.html>
- 16) VARGA, Zsafia. In Search of a Manifest Infringement of the Applicable Law in the Terms Set out in Kobler [online]. *Review of European Administrative Law*, 2016, vol. 9, issue 2 [cit. 11. 10. 2018]. Dostupné online na <http://eltelawjournal.hu/the-application-of-the-kobler-doctrine-by-member-state-courts/>. S. 5-42

- 17) VLACHOVÁ, Alena. *Možnosti obrany proti průtahům v řízení a náhrada způsobené újmou* [online]. Epravo. cz, 15. 10. 2015 [cit. 30. 9. 2018]. Dostupné online na <https://www.epravo.cz/top/clanky/moznosti-obrany-proti-prutahum-v-rizeni-a-nahrada-zpusobene-ujmy-98979.html>.
- 18) ZAVADILOVÁ, Marta; HORÁK, Pavel. Evropský platební rozkaz a jeho role v českém civilním procesu. *Právní rozhledy*, 2006, č. 22, str. 803.

Příspěvky ve sborníku

- 1) BOHŮNOVÁ, Petra. Problematical provisions of the Regulation creating a European order for payment procedure. [online]. In KOTÁSEK, Jiří (ed.). a kol. *Cofola 2008*. Brno: Masarykova univerzita, 2008 [cit. 29. 1. 2019]. Dostupné online na https://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2008/files/pdf/mps/bohunova_petra.pdf.
- 2) GUINCHARD, F. Le règlement des petits litiges : un premier bilan plutôt décevant. In SAGAERT, V. (ed.) a kol. *Un recouvrement de créances sans frontières?* Bruxelles: Larcier, 2013. S. 121.
- 3) ŠÍNOVÁ, Renáta. Věrohodnost důkazních prostředků. In Ondrej Hamul'ák (ed.) a kol. *Debaty mladých právníků 2007. Sborník příspěvků z konference monseho debaty mladých právníků, konané ve dnech 10.–12. 9. 2007 Právnickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. S. 11 a násl.

Dokumenty Evropské unie včetně zpráv Evropské komise a Evropského parlamentu; akční plány a návrhy

- 1) Delegations of AT, ES, FR, NL, SE, SI, UK, EUROJUST, CCBE. AVIDICUS 3 project. *Final Report Informal Working Group on Cross-border Videoconferencing* [online]. E-justice.europa.eu, 2. 3. 2014 [cit. 10. 9. 2018].
- 2) European Commission. *Assesment of socio – economic impacts of the policy options for the future of European Small Claims Regulation* [online]. European union, 2013 [cit. 22. 8. 2018]. Dostupné online na < <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1eeb379b-8ccc-4f00-9dda-04da21f9bf67>>.
- 3) European Commission. *Green paper on a european order for payment procedure and on measures to simplify and speed up small claims litigation* [online]. Eur-lex.europa.eu, 20. 12. 2002 [cit. 14. 9. 2018]. Dostupné online na <https://eur->

- [lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1533219285369&uri=CELEX:52002DC0746](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1533219285369&uri=CELEX:52002DC0746).
- 4) European Commission. *The 2018 EU scoreboard* [online]. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018 [cit. 1. 3. 2019]. Dostupné online na https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2018_en.pdf.
 - 5) European Parliament. *European Small Claims Procedure. Legal analysis of the Commission's proposal to remedy weaknesses in the current system* [online]. European Union: 2014 [cit. 16. 2. 2019]. Dostupné online na [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542137/EPRS_IDA\(2014\)542137_REV1_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2014/542137/EPRS_IDA(2014)542137_REV1_EN.pdf).
 - 6) Evropská komise. Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu [online]. Eur-lex.europa.eu, 19. 11. 2013 [Cit. 3. 8. 2018]. Dostupné online na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52013PC0794>.
 - 7) Evropská komise. *Zpráva Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech* [online]. Eur-lex.europa.eu, 5. 12. 2017 [cit. 10. 9. 2018].
 - 8) Evropská unie. *Praktická příručka pro používání evropského řízení o drobných nárocích* [online]. Belgie: Evropská unie, 2013 [cit. 12. 8. 2018]. Dostupné online na <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=413953a9-3bc9-44d1-97cc-73866f2db0bb>.
 - 9) Reynolds Stephan. *The European payment for order procedure* [online]. European union: říjen 2016 [cit. 16. 2. 2019]. Dostupné online na <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c5b178fa-fee6-4fbf-8026-33a15cd2f520/language-en>. 36 s.
 - 10) The Action Plan of the Council and the Commission on how best to implement the provisions of the Treaty of Amsterdam on an Area of Freedom, Security and Justice, 1999, OJ C 19

Judikatura

Judikatura Soudního dvora Evropské unie

- 1) Rozsudek Soudního dvora ze dne 1. října 2002, *Verein für Konsumenteninformation v Karl Heinz Henkel*, C-167/00.
- 2) Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. dubna 2003, *Amtsgericht Sleswig v. Joachim Steffensen*, C-276/01.
- 3) Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 2015, *Finanmadrid EFC SA v Jesús Vicent Albán Zambran and others*, spojené věci C 119/13 a C 120/13.
- 4) Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2000, *Group Josi Reinsurance Company SA v. Universal General Insurance Company (UGIC)*, C 412-98, Sb. rozh. soud.
- 5) Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2013 ve věci *Goldbet Sportwetten GmbH v Massimo Sperindeo*, C – 144/12.
- 6) Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2013, *Goldbet Sportwetten GmbH v. Massimo Sperindeo*, C-144/12.
- 7) Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. prosince 2012, *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, C-215/11.
- 8) Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. června 2012, *Banco Español de Crédito SA v Joaquín Calderón Camín*, C-618/10. Bod 79.
- 9) Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. listopadu 2002, *Gemeente Steenbergen v Baten*, C-271/00.
- 10) Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 2004, *Freistaat Bayern v Jan Blijdenstein*, C-433/01.
- 11) Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. září 1994, *Pedro Magdalena Fernández v Komise Evropských společenství*, C-452/93.
- 12) Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. prosince 1980, *Nizozemský stát v Reinhold Rüffer*, C-814/79.
- 13) Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. května 1998 ve věci *Drouot assurances SA v Consolidated metallurgical industries (CMI industrial sites), Protea assurance and Groupement d'intérêt économique (GIE) Réunion européenne*. C-351/96.
- 14) Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. listopadu 1991, ve spojených věcech *Andrea Francovich v Italy and Danila Bonifaci and others v Italy*, C-6/90 a C-9/90.
- 15) Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. března 2017, *Andrew Marcus Henderson proti Novo Banco SA*, C-354/15.

- 16) Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. dubna 1993, *Sonntag v Waidmann*, C-172/9.
- 17) Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. listopadu 2018, *ZSE Energia, a. s. proti RG*, C-627/17.
- 18) Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. října 2015, *Thomas Cook Belgium NV v. Thurner Hotel GmbH*, C-245/14.
- 19) Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. února 1997 ve věci *Antonius van den Boogaard v Paula Laumen*, C-220/95. Sb. soud. rozh. 1997 I-01147.
- 20) Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. září 2006, *Anne Koistinen v. Commission of the European Communities*, T-259/04.
- 21) Rozsudek Soudního dvora ze dne 28. dubna 2009, *Meletis Apostolides v David Charlesi Orams, Linda Elizabeth Orams*, C-420/07.
- 22) Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. září 2003, *Gerhard Köbler v Republik Österreich*, C-224/01. Sb. soud. rozh. I-10239.
- 23) Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. února 1988, *Horst Ludwig Martin Hoffmann v Adelheid Krieg*, C 145/86.
- 24) Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. září 2014, ve spojených věcech *eco cosmetics GmbH & Co. KG v Virginie Laetitia Barbara Dupuy a Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH v Tetyana Bonchuk*, C-119/13 a C-120/13.
- 25) Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. března 1996, ve spojených věcech *Brasserie du Pêcheur SA v Federal Republic of Germany; and the Queen and Secretary of State for transport ex parte: Factortame Ltd and Others*, C-46/93 a C-48/93
- 26) Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. února 1963, *NV Algemene Transport - en Expeditie Onderneming van Gend & Loos v Netherlands Inland Revenue Administration*, C-26/62.
- 27) Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. prosince 1994 ve věci *The owners of the cargo lately laden on board the ship „Tatry“ v the owners of the ship „Maciej Rataj“*. C-406/92.
- 28) Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. září 2012, *Lippens a další v. Hendrikus Cornelius Korekaas a další*, C-170/11.
- 29) Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. září 2018, *Catlin Europe SE v O.K. Trans Praha spol. s. r. o.*, C-21/17.
- 30) Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. května 2008, *Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR v Industrie und Handelskammer Berlin*, C-14/07.
- 31) Rozsudek Soudního dvora ze dne 9. března 1978, *Amministrazione delle Finanze dello Stato v Simmenthal SpA*, C-106/77.

Judikatura Evropského soudu pro lidská práva

- 1) Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. února 1975, *Golder v. the United Kingdom*, application no. 4451/70.
- 2) Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 3. 1997, *Hornsby v. Greece*, application no. 18357/91.
- 3) Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 24. března 2005, *Osinger v. Austria*, application no. 54645/00.
- 4) Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 5. 1. 2007, *Marcello Viola proti Itálii*, application no. 45106/04.
- 5) Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. března 2002 ve věci *Butkevičius v. Litva*, č. žádosti 48297/99.

Vnitrostátní judikatura

- 1) Nález Ústavního soudu ze dne 24. 7. 2014, sp. zn. II. ÚS 1430/13.
- 2) Nález Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 189/06. Sb. nálezů a usnesení ÚS, 44/2007.
- 3) Nález Ústavního soudu ze dne 7. června 2016, sp. zn. I. ÚS 3564/15.
- 4) Nález Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2014, sp. zn. I ÚS 2733/13.
- 5) Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2490/2011.
- 6) Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 29 Cdo 599/2012
- 7) Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 29 Cdo 599/2012.
- 8) Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 11. 2013, sp. zn. 28 Cdo 797/2013.
- 9) Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 9. 2012, sp. zn. 33 Cdo 3793/2011.
- 10) Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2012, sp. zn. Konf 44/2011.
- 11) Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. června 2001, sp. zn. IV. ÚS 101/01.

Právní předpisy

- 1) Akt Rady ze dne 29. května 2000, kterým se v souladu s článkem 34 Smlouvy o Evropské unii zavádí úmluva o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie. Úř. věst. C 197, 12. 7. 2000.

- 2) Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie ze dne 13. prosince 2007. Úř. věst. C 326, 26. 10. 2012.
- 3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001, o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech, Úř. věst. L 174, 27. 6. 2001.
- 4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky. Úř. věst. L 143, 30. 4. 2004.
- 5) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007, o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech („doručování písemností“) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000, Úř. věst. L 324/79, 10. 12. 2007.
- 6) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu. Úř. věst. L 399/1, 30. prosince 2006.
- 7) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008, o sčítání lidu, domů a bytů. Úř. věst. L 218/14, 13. 8. 2008.
- 8) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích. Úř. věst. L 199/1, 31. července 2007.
- 9) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Úř. věst. L 351, 20. 12. 2012.
- 10) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2421 ze dne 16. prosince 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 861/2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích, a kterým se mění nařízení (ES) č. 1896/2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu. Úř. věst. L 341/1, 24. 12. 2015.
- 11) Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV. Úř. věst. L 315/57, 14. 11. 2012.
- 12) Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, Úřední věstník L 012, 16. ledna 2001.

- 13) Úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních podepsaná v Haagu dne 15. 11. 1965 a vyhlášená pod č. 85/1982 Sb.
- 14) Úmluva o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech z roku 2007. Úř. věst. L 339, 21. 12. 2007
- 15) Úmluva o ochraně lidských práv ze dne 4. listopadu 1950, platná od 3. září 1953, jakožto součást našeho právního řádu vyšla ve Sbírce sdělení federálního Ministerstva zahraničních věcí pod č. 209/1992 Sb. a závaznou se stala 18. března 1992.
- 16) Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů.
- 17) Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších právních předpisů.
- 18) Zákon č. 90/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, ve znění pozdějších právních předpisů.
- 19) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších právních předpisů.

Ostatní zdroje

- 1) Centre Européen de la Consommation. Procédure de règlement des petits litiges en injonction de payer européenne. Des procédures simplifiées pas si simple dans la pratique [online]. www.europe-consommateurs.eu, 2011, [cit. 17. 9. 2018].
- 2) Decision of the Social Security Commissioner, Tribunals Judiciary [online]. Rozhodnutí CIS 4474/2003 ze dne 25. 2. 2004 [Cit. 3. 2. 2019]. Dostupné online na <<http://www.osscsc.gov.uk/Aspx/view.aspx?id=1308>>.
- 3) Evropský soudní atlas [online]. E-justice.europa.eu, 28. 11. 2017, [cit. 14. 9. 2018]. Dostupné online na https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-nl-cs.do?clang=en#a_105.
- 4) Információ a tagállamokban rendelkezésre álló berendezésekről – Magyarország [online]. E-justice.europa.eu, 19. 11. 2016 [cit. 10. 9. 2018]. Dostupné online na https://e-justice.europa.eu/content_information_on_national_facilities-319-hu-cs.do?clang=hu.
- 5) Ministerstvo spravedlnosti. *České soudnictví 2017: výroční statistická zpráva* [online]. Ministerstvo spravedlnosti: 2018 [cit. 3. 2. 2019]. Dostupné online na

https://www.justice.cz/documents/12681/719244/2017_vyrocní_stat_zprava.pdf/27ba4524-49cb-4744-b834-2c6812f13e5d

- 6) Tiskové oddělení Ministerstva spravedlnosti. *Projekt videokonferencí v justici pokračuje a přinesl první úspory* [online]. Justice.cz, 18. 10. 2016 [cit. 10. 9. 2018]. Dostupné na <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=2375&d=350960>.

Shrnutí a klíčová slova

Název: Evropské řízení o drobných nárocích a evropský platební rozkaz

Klíčová slova: vymáhání přeshraničních nároků, evropský platební rozkaz, evropské řízení o drobných nárocích, uznání a výkon rozhodnutí bez řízení o exequatur, zjednodušení a urychlení vymáhání přeshraničních nároků.

Shrnutí: V této diplomové práci jsou společně představena řízení o drobných nárocích a řízení o evropském platebním rozkazu, jakožto alternativy pro vymáhání přeshraničních nároků vedle v současnosti existujících vnitrostátních řízení. Z pohledu věřitele se tak nabízí logicky otázka, jakým procesním způsobem má svůj nárok uplatnit. Společné představení obou právních úprav je opodstatněno zejména stejným cílem, jímž je zjednodušení a urychlení řízení ve sporech s přeshraničním prvkem a usnadnění výkonu příslušných rozhodnutí. Obě nařízení mají navíc společný právní základ, jakož i historické kořeny.

První kapitola se zabývá vybranými společnými prvky obou nařízení. Nejedná se však o vyčerpávající výčet všech společných prvků, když jsou zde pouze obsaženy instituty, o nichž je vhodné pojednat již na začátku této diplomové práce.

Druhá kapitola byla koncipována jako podrobnější analýza nařízení o drobných nárocích. Na první pohled by se mohlo zdát, že je řízení o drobných nárocích upřednostněno oproti řízení o EPR, ale takovéto uspořádání vychází z předpokladu, že obě řízení mají mnoho společných prvků, na které již není v rámci řízení o EPR třeba odkazovat.

Třetí kapitola proto má za cíl především upozornit na rozdíly nařízení o EPR oproti nařízení o drobných nárocích, stejně jako představit relevantní judikaturu Soudního dvora EU.

Summary and keywords

Title: European Small Claims Procedure and European Order for Payment Procedure

Keywords: cross – border claims recovery, European Order for Payment, European Small Claims, recognition and enforcement without exequatur, simplification and acceleration in cross – border cases.

Summary: In this diploma thesis, the European Order for Payment Procedure and the European Small Claims Procedure are presented next to each other, as both procedures should serve as additional and optional means for the claimant, who remains free to resort to a procedure provided for by national law. From creditor's point of view, the logical question of efficient litigation in cross-border cases, arises. Common presentation of these Regulations is relevant especially because of the common purpose of these Regulations, which is to simplify and speed up the litigation in cross – border cases, as well as to simplify the enforcement of decisions arising from these procedures. Legal basis, as well as historical background are the same.

The first chapter deals with common features of both regulations. The list of common features is not comprehensive, since the chapter deals with concepts that is meaningful to mention at the beginning of this thesis.

The second chapter's conception should be conceived as detailed analysis of Small Claims Procedure. Someone could object, that this procedure is favoured at the expense of the European Order for Payment Procedure, which can not be considered true. The presumption was that these two Regulations share a lot of common features, that are not necessary to be mentioned once again in the third Chapter of this thesis.

Hence, the third Chapter aims to accentuate the differences that are noticeable between these 2 legal arrangements, like to present the relevant judgements of Court of Justice of the European Union.